

**Kevésbé ismert magyarországi
Coleophora fajok új adatai**
New records of lesser-known *Coleophora* species from Hungary
(Lepidoptera: Coleophoridae)

Buschmann Ferenc & Ignác Richter

Abstract: The authors present distributional data of 53 *Coleophora* species less known in Hungary. One part of the records originates from the *Coleophora* collection of the Hungarian Natural History Museum. These records became available during curatorial work as they were unpublished. The other part is based on records of specimens collected by Ferenc Buschmann and further contemporary collectors. With a few exceptions the identifications based on genitalia were done by Ignác Richter, who dissected the specimens.

Keywords: Lepidoptera, Microlepidoptera, *Coleophora* species, new records, Hungary.

Autor's addresses:

Buschmann Ferenc | H-5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18. | E-mail: busman.ferenc@gmail.com
Ignác Richter | 97101 Malá Čausa 289, Slovakia | E-mail: ignac.richter@gmail.com

Bevezetés – Introduction

A Magyar Természettudományi Múzeum (továbbiakban csak MTM) lepkegyűjteményének magyarországi Coleophoridae gyűjteményrésze a 2013–2014-es évben a jelenleg érvényes rendszer és nevezéktant követő hazai névjegyzék (Pastorális 2012) alapján átrendezésre került. A munka folyamán mind a gyűjteményi, mind a besorolatlan (in det.) anyagban számos, a faunafüzetben (Gozmány 1956) nem, vagy csak egy-két előfordulási adattal rendelkező faj publikálatlan adata került elő. Az alábbiakban – kiegészítve az esetleges újabb, ismert gyűjtési adatokkal – ezeket vesszük sorra, valamint azon fajok új előfordulási adatait ismertetjük, amelyek a közelmúltban váltak ismerté Magyarországon.

Jelen munkánknak – egy-két kivételtől eltekintve – nem célja az egyes fajok tudományos alaposságú részletes bemutatása (morfológiai jellemzés, életmód, élőhely, általános area ismertetése), csupán adatokat kíván közölni a következő, igen kevés adattal rendelkező zsákhordómoly-faj hazai elterjedéséhez: *Coleophora alnifoliella* Barasch, 1934, *C. badiipennella* (Duponchel, 1843), *C. kroneella* Fuchs, 1899, *C. spinella* (Schrank, 1802), *C. hydrolapatbella* Hering, 1921, *C. fuscocuprella* Herrich-Schäffer, 1855, *C. violacea* (Ström, 1783), *C. orbitella* Zeller, 1849, *C. pulmonariella* Ragonot, 1874, *C. comyzae* Zeller, 1868, *C. ptarmicia* Walsingham, 1910, *C. frischella* (Linnaeus, 1758), *C. obviella* Rebel, 1914, *C. nigradorsella* Amsel, 1935, *C. klimeschiella* Toll, 1952, *C. genistae* Stainton, 1857, *C. sergiella* Falkovitsh, 1979, *C. squamella* Constant, 1885, *C. acrisella* Millière, 1872, *C. fringillella* Zeller, 1839, *C.*

paramayrella Nel, 1993, *C. aleramica* Baldizzone & Stübner, 2007, *C. variicornis* Toll, 1952, *C. betulella* Heinemann, 1876, *C. mareki* Tabell & Baldizzone, 2014, *C. flaviella* Mann, 1857, *C. caelebipennella* Zeller, 1839, *C. cracella* Wallot, 1835, *C. glaseri* Toll, 1961, *C. laricella* (Hübner, 1817), *C. tamesis* Waters, 1929, *C. alticolella* Zeller, 1849, *C. salinella* Stainton, 1859, *C. obscenella* Herrich-Schäffer, 1855, *C. squamosella* Stainton, 1856, *C. corsicella* Walsingham, 1898, *C. chrysanthemii* Hofmann, 1869, *C. riffelensis* Rebel, 1913, *C. kyffbusana* Petry, 1898, *C. thymi* M. Hering, 1942, *C. ramosella* Zeller, 1849, *C. frankii* Schmidt, 1886, *C. inulae* Wocke, 1876, *C. tanacetii* Mühlig, 1865, *C. bornicensis* Fuchs, 1886, *C. albicans* Zeller, 1849, *C. tyrrhaenica* Amsel, 1952, *C. bucovinella* Nemeş, 1968, *C. saponariella* Heeger, 1848, [*C. musculella* Mühlig, 1864], *C. paripennella* Zeller, 1839, *C. niveistrigella* Wocke, 1877, *C. preisseckeri* Toll, 1942.

A fajok magyar neveinél a legutóbbi magyar molylista (Pastorális 2012) névgyezékében ismertett magyar neveket követjük, de figyelembe vesszük az időközben bekövetkezett változásokat, egy esetben pedig itt is szükség szerű változtatást hajtunk végre.

Coleophora alnifoliella Barasch, 1934 – aranyfényű zsákosmoly

A faj hazai előfordulását Gozmány (1956) a faunafüzetben nem említette. A magyar fauna új tagjaként először Fazekas ismertette Dombóvár–Gunarasról (Fazekas 2010a). Az MTM magyarországi Coleophoridae gyűjteményének átrendezése során a meghatározatlan és besorolásra váró anyagból az alábbi négy *Coleophora alnifoliella* példány került elő:

Új adatok – New data: Pécel (akkor még így írták!), 1896.VII.5., leg. Ulbrich E., GP 20931 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Budapest, Paskál-malom, 1896.VII.26., leg. Uhryk N., GP 20932 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Budakeszi, Hársbokor-hegy, 1952.VIII.9., leg. Kovács L., GP 20862 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Drávafok, 1978.V.4., leg. Szalay L., GP 20933 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM. További adat: Bakonybél, Som-hegy, 2010.V.4., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 20137 IgR, (♂), det. Ig. Richter (lásd Ignác Richter: www.coleophoridae.bluefile.cz).

Megjegyzés – Comment: Szabóky (2011) Bakonybél Som-hegy lepkefaunájáról írt dolgozatában a *Coleophora alnifoliella* – vélhetően egyszerű kifejtődés okán – nem került említésre.

Coleophora badipennella (Duponchel, 1843) – csíkosszegélyű zsákosmoly

„Csak alföldi adataink vannak” – írta a faunafüzetben a szerző (Gozmány 1956), de az MTM gyűjteményében egyetlen Alföldről származó egyed sincs, csak Kaposvárról, Pannonhalmáról, illetve Budapest–Rupp-hegyről egy-egy példány (Szócs 1981a), valamint a rendezés folyamán Buschmann F. által behelyezett kettő, Mátra hegységben gyűjtött egyede. A faunafüzeti közlésen kívül csak a Vértesből, Csákerény–Bucka-hegyről van irodalmi közlés (Pastorális 2000), melynek bizonyító példányai (2 ex) az MTM-ben elkülönítve tárolt Pastorális-féle gyűjteményben találhatóak.

Új adatok – New data: Pannonhalma, 1938.VI.5., leg. Gál N. Geláz, PG 7505 Bldz, (♂), det. G. Baldizzone; Kaposvár, [1]925.V.25., leg. Pazsiczky S., GP 19891 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Budapest, Rupp-hegy, 1978.VII.28. (e.l.), leg. Szócs J.; Mátra hegység, Névtelen-bérc, 2011.VI.29., leg. Buschmann F., GP 19463 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Mátra hg., Kékestető, 2011.VII.8., leg. Buschmann F., det. Ig. Richter, coll. MTM.

További előfordulási adatok: Gyöngyös, Sár-hegy, 2010.VIII.17., GP 16104 IgR, (♀); 2011.VI.4., GP 19462 IgR, (♂); Mátraalmás, falu előtti rét, 2011.VIII.3., GP 19367 IgR, (♂), det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Gál Nándor Geláztól csupán ez az egyetlen, Pannonhalmán fogott egyed van az MTM Coleophoridae gyűjteményrészében.

Coleophora kroneella Fuchs, 1899 – körtelevél-zsákosmoly

Eddig ismert lelőhelyek: Csákvár és Budapest (Gozmány 1956); bizonyító példányai az MTM gyűjteményében megtalálhatók. A faunafüzet megjelenése óta újabb ismertetés a fajról csak nemrég látott napvilágot a budai Sas-hegyről (Szabóky 2012), de konkrét adatot a szerző nem közölt.

Új adat – New data: Jászfelsőszentgyörgy, hajtai-tölgyes, 2010.VI.13. (2 ex), leg. & coll. Buschmann F., GP 16105 IgR, (♂), és GP 16106 IgR, (♀), det. Ig. Richter, conf. J. Tabell.

Megjegyzés – Comment: Szabóky Csaba szóbeli közléséből úgy tudjuk, hogy a Soroksári Botanikus Kertben is előkerült a faj egy példánya (leg. & coll. Szabóky Cs., det. Z. Tokár).

Coleophora spinella (Schrank, 1802) – galagonya-zsákosmoly

Faunára újként a gyöngyösi Sár-hegyről és a Jászfelsőszentgyörgy határában található „hajtai tölgyesből” közölte Buschmann, Fazekas & Pastorális (2011b); Buschmann (2012d) a Tápíó-vidék lepkefaunájáról írott munkájában csupán ezt a jászfelsőszentgyörgyi előfordulást ismétli. Egyéb adatközlés a fajról a hazai szakirodalomban nem található. Az MTM gyűjteményében a rendezés folyamán a *Coleophora serratella* (Linnaeus, 1761) faj példányai alatt egyértelmű elhatárolással, azonban fajnévcédulával nem ellátott csoportban 34 *Coleophora spinella* egyed volt betűzve, egy apróbetűs, Gozmány László által írott kis cetlivel: „*ezek spinellák, det. Baldizzone*”. Az adatok a következők:

Új adat – New data: Budapest, Farkasvölgy, [1]905.VI.8. (1 ex), VI.10. (5 ex); [1]918.V.20. (2 ex), V.23. (1 ex), V.26. (1 ex); Budapest, Sas-hegy, [1]919.VI.14. (1 ex); Budafok, [1]917.VII.10. (1 ex), VII.12. (2 ex), VII.16. (1 ex), VII.17. (1 ex), leg. Uhrik-Mészáros T.; Budafok, 1921.VI.7. (1 ex), leg. Ujhelyi J.; Budakeszi, Hársbokor-hegy, 1953.V.18. (2 ex), leg. Gozmány L. & Szócs J., 1953.VI.23. (1 ex), leg. Szócs J.; Budaörs, Út-hegy, 1973.VI.6. és VI.23. (1-1 ex), leg. Szócs J.; Csákvár, 1961.VI.8., VI.13., VI.15. (1-1 ex), 1964.VI.12. (1 ex), leg. Szócs J.; Farkasgyepü, 1970.VI.29. (1 ex), leg. Szócs J.; Szár, 1978.VI.15., VI.17., VII.5. (1-1

ex), leg. Szócs J.; Péczel (sic!), - időpont nélkül (2 ex), leg. Ulbrich E.; Kelebia, Halastó, 1967.VI.29., leg. Szócs J., coll. MTM. Ezekhez Buschmann F. a Mátra hegységben gyűjtött példányaiból még három egyedet helyezett be: Mátraháza, 2007.VII.18. (1 ex) leg. Buschmann F., GP 20902 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Gyöngyös, Sár-hegy, 2010.VI.11. (2 ex), leg. Buschmann F. További új előfordulási adat: Nagykáta, Felső-Tápió, nyírfás, 2009.VI.9., leg. & coll. Buschmann F., GP 21291 IgR, (♂), det. Ig. Richter., coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Gozmány (1956) a faunafüzetben még szinonimként sem említi a *spinella* nevet, és a nevezéktani és taxonómiai változásokat közlő munkájában sem tesz a fajra utalást (Gozmány 1985). Igen érdekes, hogy bár Baldizzone kiválasztotta a *serratella* faj példányai közül a *spinella* egyedeket, de ivarszervi vizsgálatok nélkül. Ezeket Gozmány a *serratella*-k alatt, fajnévcédula nélkül külön csoportosította a fent említett megjegyzéssel, feltehetően az ivarszervi vizsgálatok hiánya miatt a determinálás „bizonytalanságára” utalva. Az egyetlen Baldizzone által ivarszervileg megvizsgált példány Borostyánkő, 1917.VI.20-23., leg. Schmidt A., PG 7286, Bldz, (♀), viszont a Trianon után megváltozott határok miatt Borostyánkő ma már Ausztriához tartozik, így a magyar fauna vonatkozásában nem vehető figyelembe.

Coleophora hydrolapathella Hering, 1921 – lóromrágó zsákosmoly

Eddig csak Ócsáról volt ismert (Gozmány 1956), a faj bizonyító példányai (8 ex) az MTM-ben megtalálhatók. A faunafüzet megjelenése óta eltelt évtizedekben a *hydrolapathella* fajról adatközlés nem látott napvilágot.

Új adat – New data: Tápióság, Nagy-rét (3 ex), 2012.VI.21., leg. & coll. Buschmann F., GP 19368 IgR, (♂), és GP 19369 IgR, (♀), det. Ig. Richter, conf. J. Tabell.

Megjegyzés – Comment: A *hydrolapathella* fajt Buschmann (2012d) a Tápióvidékről írott munkájában még nem közli, ugyanis a példányok a dolgozat megjelenése után kerültek elő, közvetlen a Tápió partján.

Coleophora fuscocuprella Herrich-Schäffer, 1855 – patinafényű zsákosmoly

Gozmány (1956) és Szócs (1977c) egyaránt a Mátrából közölte, azonban az MTM gyűjteményében egyetlen *fuscocuprella* példány sincs, és a közlés eredetét sem sikerült tisztázni. Feltehetően tévesen határozott példány(ok)ról lehetett szó, amelyet Gozmány László megjegyzés nélkül átsorolhatott a megfelelő helyre. Ismereteink szerint a fajról adatközlés az óta nem látott napvilágot.

Új adat – New data: Mátra hegység, rudolftanyai útelágazás, 2010.VII.2., leg. & coll. Buschmann F., GP 17502 IgR, (♀), det. Ig. Richter.

Coleophora violacea (Ström, 1783) – lilafényű zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben még „*paripennella* Z.” néven Simontornyárról közli, Szócs (1977c) a hernyó zsákjának rajzával ugyanezt az előfordulást ismétli. Az említett közlések alapjául szolgáló, közel száz évvel ezelőtt (1919.VI.14.) Pillich

Ferenc által Simontornyán gyűjtött *violacea* (= *paripennella* auct.) egyed igaz sérülten (jobb oldali szárnyai és a potrohvég hiányoznak), de meg van az MTM gyűjteményében. Az említett közlések óta a *violacea* fajnak csupán Szabóky & al. (2009) révén a Zemplénből, (Rostalló, 2005.VII.15., leg. & coll. Szabóky Cs., det. Z. Tokár, GP 9403 ZT, ♂), valamint Pastoralis & Szeőke (2011) nyomán a Vértesből van adatunk (Csákbéreny, Bucka-hegy, 2005.V.21., leg. & det. Z. Tokár, GP. 9102 ZT, ♂). Utóbbi példány a gyűjtő Zdenko Tokár jóvoltából a rendezés folyamán bekerült az MTM gyűjteményébe.

Új adat – New data: Jelenleg csak a fent említett három példány ismeretes Magyarországon területéről.

Megjegyzés – Comment: A faunafüzetben (Gozmány 1956) „*paripennella* Z.” néven ismertett leírás és életmódi adatok, valamint a Szócs József (1977) által bemutatott zsákrajz egyértelműen a *violacea* (Ström, 1783) (= *paripennella* auct.) fajnak felelnek meg. A valódi *paripennella* Zeller, 1839 faj magyarországi előfordulására csak Giorgio Baldizzone Gozmány Lászlóval karöltve végzett MTM-gyűjteményi revíziója idején derült fény az *alyonipennella* (Kollar, 1832) egyedek vizsgálata során, egy ivarszervileg megvizsgált, Tallós Pál által Szakonyfalun, 1956.VI.14-15.-én gyűjtött példány révén, lásd majd ott. Erre a név- és előfordulási adatváltozásra azonban a „Nevezéktani és taxonómiai változások a Magyarországon Állatvilága XVI. Kötetének 2–7. Füzetében” c. munkájában a szerző (Gozmány 1985a) nem tért ki, ami a későbbiekben a nevek helyes értelmezése és a magyar nevek vonatkozásában zavart okozott. Gozmány (1968) a „Hazai molylepkeink magyar nevei” című munkájában a „*paripennella* Z.” fajnak a „szederlakó zsákosmoly” nevet adta, ami annyiban helytálló, hogy az eléggé polifág *violacea* faj ismert tápnövényei között a szeder (*Rubus* sp.) is szerepel. Ez a név azonban később „feledésbe” merült, mert a közvetlen az ezredforduló után megjelent magyar molylepke-névjegyzékek egyikében (Fazekas 2002) nincsenek magyar nevek, a Szabóky és munkatársai által megjelentetett kiadványból (Szabóky & al. 2002) pedig a *violacea* (Ström, 1783) faj kimaradt. Szerepel viszont a megfelelő rendszertani helyén a valódi *Coleophora paripennella* Zeller, 1839 faj, ám meglepő módon „vonalkás zsákosmoly” magyar névvel, ami teljesen hibás és félrevezető, mert a *paripennella* faj – ugyan úgy, mint a *violacea* faj – teljesen egyszínű (lásd majd alább, a *paripennella* fajnál is). Pastoralis első, korrekciós névjegyzékébe (Pastoralis 2007) már visszakerült a *violacea*, ám lilafényű zsákosmoly magyar névvel, ami a faj morfológiai kinézetének inkább megfelel, mint a többféle tápnövényei közül csupán egyikre utaló „szederlakó zsákosmoly” név. A *paripennella* Zeller faj viszont továbbra is a reá egyáltalán nem illő „vonalkás zsákosmoly” néven maradt. Ezek a magyar nevek aztán a későbbi, a változásokat aktuálisan követő újabb magyarországi molylepke-névjegyzékekben azóta is kísérik a szóban forgó fajokat (Pastoralis 2010, 2011, 2012). A *violacea* és *paripennella* fajok között a morfológiai különbség elsősorban abban mutatkozik, hogy a *violacea* kisebb (9–11 mm) és zömökebb, szélesebb szárnyú, rojtjai az alapszínénél nem világosabbak, a hátulsó

szárnyainak alsó szegélye pedig kissé ívelt, „csónak” alakú, ajaktapogatói viszonylag rövidek s az arcuk előtt felfelé görbül, második íze sárgásszürke; a *paripennella* valamivel nagyobb (10-13 mm), nyújtottabb szárnyú, hátulsó szárnya a *frischella-alcionypennella* fajokéhoz hasonlóan igen keskeny, alsó szegélye teljesen egyenes, ajaktapogatója hosszú és ferdén fölfelé előrenyújtott, egyszínű sötétbarna, csápjai fogazottak, végük tiszta fehér. Egyébként a *violacea* faj igen hasonlít a *fuscocuprella* fajhoz is, de annak csápjai csak a közepükig egyszínűek, utána gyűrűsek, és csupán a végük fehér.

***Coleophora orbitella* Zeller, 1849 – égeraknázó zsákosmoly**

A faj eddig ismert lelőhelyei: Budapest, Ócsa és Kaposvár (Gozmány 1956, Szőcs 1977c), de Kaposvárról nincs példány az MTM gyűjteményében. Újabb adata a fajnak azóta nem került napvilágra. A bevezetőben említett gyűjteményrendezés során Buschmann F. kettő mátrai egyeddet helyezett be, adatai a következők:

Új adat – New data: Mátra hegység, Galyatető–Nyírjes-bérc, 2007.VI.8., leg. Buschmann F.; 2007.VI.11., leg. Buschmann F., GP 11042 ZT, (♀), det. Z. Tokár, coll. MTM.

Megjegyzés – Comment: A fajnak további kettő azonos helyen és időpontban gyűjtött példánya Buschmann F. magángyűjteményében maradt, illetőleg kettő egyed (2008.VI.9., 2009.VI.19.) Ignác Richter gyűjteményébe került át.

***Coleophora pulmonariella* Ragonot, 1874 – tüdőfűragó zsákosmoly**

Az irodalom szerint csupán Tahiból ismeretes (Szőcs 1977c), ahol Szőcs József a faj zsákjait gyűjtötte s a lárvákból az imágókat sikeresen kinevelte. Ma is csak ez a négy ex lárvá példány található az MTM-ben. A *pulmonariella* fajról Szőcs (1977c) óta adatot senki nem publikált.

Új adat – New data: Bükk hegység, Bükkszentkereszt, 2005.VI.12., leg. & coll. Buschmann F., GP 20883 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Csákberény, Bucka-hegy, 2007.V.11., GP 11194 ZT, (♀), leg., det. & coll. Z. Tokár.

Megjegyzés – Comment: Szabóky (1981b) csupán a Szőcs József (1977c) által közölt előfordulást ismétli napra szóló dátummal.

***Coleophora frischella* (Linnaeus, 1758) – lóhere-zsákosmoly**

A *frischella*-fajcsoportba tartozó fajok nevinél egészen a közelmúltig – Stübner (2007) revíziós munkájáig – fennállott anomáliák miatt minden eddigi „*frischella*”-ként közölt hazai előfordulási adat csak erős fenntartással vehető figyelembe, jóllehet az e néven közölt ismertetések száma tetemes. A csoportba tartozó hazai fajok nevezéktani problémáinak tisztázása megtörtént (Buschmann F., Richter Ig. & Pastorális G. 2014a). A szerzők megállapították, hogy csak az ivarszervileg igazolt *frischella*-adatok fogadhatók el, mert az 1985 előtt „*frischella*” néven közölt adatok mind a *trifolii* fajra vonatkoznak, ugyanakkor az *alcionipennella* fajnév Gozmány

(1985) által elhibázott szinonimba helyezése (*frischella* = *alcyonipennella* auct.) miatt történtek zavarok a két név használata terén, jóllehet önálló, valid fajokról van szó. Az MTM Coleophoridae gyűjteményének revíziós átrendezése során bizonyosságot nyert, hogy a faunafüzet (Gozmány 1956) közlése szerinti „...*bazánkban a hegyvidékeket kivéve mindeniütt megtalálták*” – megállapítás csak annyiban helytálló, amennyiben azt nem az abban még „*frischella*”-ként említett *trifolii* fajra, hanem a valódi, ám ott egyáltalán nem ismertett *frischella* fajra vonatkoztatjuk. A gyűjteményben ugyanis csak Ágasegyházáról, Fülöpházáról, Bugacról, Dömsödről, Újszentmargitáról és Nagyvánról vannak ivarszervi vizsgálattal bizonyított példányok (PG. & det. G. Baldizzone). Ezek napra szóló pontos adatközlése egy későbbi, az MTM vonatkozó gyűjteményrészét ismertető tanulmány része lesz.

Új adat – New data: Mátra hegység, Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.V.27., GP 17182 IgR, leg. & coll. Ig. Richter; Sár-hegy, 2011.VI.4., leg. & coll. Buschmann F., GP 19880 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: A kb. 500 m magas gyöngyösi Sár-hegy a Mátra előterében igen sajátos helyzetet foglal el, számos, általában síkvidéki faj húzódik fel a hegy déli fekvésű lejtőire.

Coleophora conyzae Zeller, 1868 – bolhafű-zsákosmoly

Hazai előfordulását Gozmány (1956) a Velencei hegységből és Ócsáról ismertette, de Ócsáról nincs példány az MTM gyűjteményében. Az ócsai közlés valószínűleg téves határozás lehetett, mert a gyűjteményben található négy *conyzae* egyed Giorgio Baldizzone határozta meg, lásd alább. A faunafüzetben kívül a fajról csak Ács & Szabóky (1993) számol be a Bükki Nemzeti Park (BNP) lepkefaunájáról írott munkájukban, de adat nélkül közölték Reskovits Miklós Forrókúton fogott egyedét. Érdekes, hogy a *conyzae* fajt Reskovits (1963) viszont nem említette dolgozatában. A faunafüzet (Gozmány 1956) és Ács & Szabóky (1993) közlései óta az utóbbi évtizedekben csupán Szabóky (2013) tesz említést a fajról, Epölről.

Új adat – New data: Kisbالاتon, Diás-sziget, 1950.VIII.13., leg. Kaszab Z.; Sukoró, Meleg-hegy, 1951.VII.10., leg. Issekutz L.; Kunadacs, állami erdő, 1958.VI.10., leg. Kovács L., PG 4868, Bldz, (♀), det. G. Baldizzone; Bükk hegység, Forrókút, 1961.VIII.8., leg. Reskovits M., PG 6779 Bldz, (♂), det. G. Baldizzone, coll. MTM. A *conyzae* újabban előkerült a Mátrában is; „Galyatető”, Névtelen-bérc, 2005.VI.8., leg. & coll. Buschmann F., GP 19874 IgR, (♂).

Megjegyzés – Comment: Szabóky (2013) Epöl és környéke lepkefaunája c. munkájában nem közölt konkrét, napra szóló adatot, csupán a gyűjtési helyet jelölte meg. Szóbeli közlése nyomán tudjuk, hogy az ágasegyházai homokbuckák térségében is gyűjtötte régebben már a faj egy példányát (det. Z. Tokár; publikálatlan adat).

Coleophora ptarmicia Walsingham, 1910 – kenyérbélcickafark-zsákosmoly

A faj hazai előfordulásáról sem a faunafüzet, sem a szerző által később összeállított magyarországi molylepke-névjegyzék nem tesz említést (Gozmány 1956,

1968). Ennek ellenére az európai „checklistán” (Karsholt & Razowski 1996) úgy szerepel, mint Magyarországon is előforduló faj, ám a forrás eredetét nem sikerült tisztázni, mert az MTM gyűjteményében nincs példány, és publikált adatának nyomára sem sikerült bukkanni. A közlést ugyan átvették az ezredforduló elején megjelent új magyar faunajegyzékek (Fazekas 2002, Szabóky & al. 2002), de a *ptarmicia* csak évekkel később került ismertetésre hazánk területéről. Adatai a következők:

Új adat – New data: Naszály, Cselőtepusztai kulcsosház, 2007.VI.9., leg. & coll. Szabóky Cs., det. Z. Tokár (Szabóky 2010); Nagykáta (Egreskáta), Bata-tanya, 2010.VI.9. leg. & coll. Buschmann F., GP 16084 IgR, (♂), det. Ig. Richter (Buschmann 2012d). További *ptarmicia*-adatok; Örkény, 2007.V.12., GP 11920 IgR, (♂), det. ZT., 2014.V.9. (9 ex); Bélmegyer, 2014.V.9-10., leg., det. & coll. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: A fentebb említett két közleményben (Szabóky 2010, Buschmann 2012d) a szóban forgó példányok konkrét adatai nem szerepeltek, ezeket most pontosítottuk. Az Egreskátán előkerült példány külön is figyelmet érdemel, mert ezeken a homoki tájakon a mindenütt gyakori *Achillea collina* és *A. setacea* cickafark fajokon kívül csak a homoki cickafark (*Achillea ochroleuca*) terem, az *A. ptarmica* nem fordul elő, és ugyanez állhat fenn az Örkényben s Bélmegyeren gyűjtött egyedek esetében is.

Coleophora obviella Rebel, 1914 – ritka zsákosmoly

Gozmány (1956) a fajnak csak budapesti előfordulását említi, közlése bizonyító egyedei az MTM anyagában megvannak (Farkas-völgy és Budafok, Uhrík-Mészáros Tivadar 1913-ban gyűjtött egy-egy példánya). Azóta senki nem adott közre a fajról újabb előfordulási adatot, bár Issekutz László MTM-be került gyűjteménye révén négy, a főt Somlyó-hegyen általa gyűjtött példánnyal gyarapodott a gyűjtemény. Ezek az adatok máig nem kerültek nyilvánosság elé, így ezt most pótoljuk.

Új adat – New data: Fót, Somlyó-hegy, 1950.V.23. (1 ex) és 1953.V.27. (3 ex), leg. Issekutz L., coll. MTM. További adat; Vértes hegység, Gánt-Gránás, 2008.VI.29., leg., det. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Erdős József Kisszálláson (ma Kunszállás) 1933.VIII.15-én gyűjtött s az MTM gyűjteményében őrzött példányának hitelessége megkérdőjelezhető, részint a jelzett repülési idő, részint a faj ismert tápnövényeinek hazai előfordulása okán. Az *obviella* ugyanis csak V–VII. hónapokban repül; a havasi gyopár (*Leontopodium alpinum*) nem él Magyarországon, a cifra kankalin (*Primula auricula*) pedig csak a Dunántúli Középhegység egyes pontjain terem. Természetesen felmerülhet a kérdés, hogy az *obviella* talán más növényen is – pl. *Filago* sp.(?) – kifejlődhet, ehhez azonban ismerni kellene a pontos gyűjtőhelyet és az ott termő növényzetet, továbbá nevelés útján bizonyítani a feltételezés helytállóságát, addig az adat nem elfogadható.

Coleophora nigridorsella Amsel, 1935 – barnaszegélyes zsákosmoly

A faj csak az elmúlt évben került ismertetésre Magyarországról (Buschmann F., Pastorális G. & Richter Ig. 2014b). A közleményben felsorolt példányokból kettő az MTM gyűjteményében is elhelyezésre került a Jászberény–borsóhalmi-rét, és a Jászberény–jászodózsai útelágazásnál gyűjtött egyedek közül.

Új adat – New data: Alattyán, Bereki-erdő, 2014.V.21., V.23. (6 ex), 2015-2015.VIII.14.; Jászberény, Necsői-legelő, 2015.IX.14., leg. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: A fajt nem szükséges ivarszervi vizsgálatnak alávetni, mert a rajzolatmentes sárga alapszín és a szárny csúcsát közrefogó aránylag széles, felső- és alsó szegélyi sötétbarna csík, valamint a sejt vége alatt látható hasonló színű sötét pont, minden más hazai zsákhordómoly fajtól azonnal elkülöníti. Az említett tanulmányban (Buschmann & al. 2014b) közöltekkel szemben ellenben úgy tűnik, a faj mégis kétnemzedékes, és a szikes élőhelyeket kedveli.

Coleophora klimeschiella Toll, 1952 – buckajáró zsákosmoly

Magyarországról leírt faj. A faunafüzetben Gozmány (1956) a Kecskemét melletti Nyírről közölte, de a bizonyító példány nem az MTM, hanem a Bécsi Múzeum gyűjteményében van. Az MTM-ben a rendezés előtt csak a Kovács Lajos által Kunadacson, 1958.VI.10-én gyűjtött példány volt (lásd Gozmány & al. 1985b), amely mellé Buschmann F. tíz példányt helyezett be a magángyűjteményéből. A *klimeschiella* fajról a faunafüzeti közlésen kívül csak évtizedekkel később jelentek meg újabb ismertetések: Gozmány & al. (1985b), Buschmann (2012d), Buschmann F., Pastorális G. & Richter Ig. (2014b).

Új adat – New data: Nagykáta, Felső-Tápió, nyírfás-ártér, 2004.VI.10., leg. & coll. Buschmann F., GP 9243 ZT, (♂), det. Z. Tokár; Örkény, 2008.V.31 (1 ex), 2012.VI.18. (4 ex), 2013.VII.6. (7 ex), GP 20539 IgR, (♂), 2013.VII.27. (1 ex), 2015.VIII.6. (1 ex), GP 23410 IgR, (♂), leg. det. & coll. Ig. Richter.

Coleophora genistae Stainton, 1857 – rekettyelakó zsákosmoly

Publikált lelőhelyei csak Budapestről (Gozmány 1956) és Csákberényből, a Bucka-hegyről (Pastorális 2000) ismeretesek, de az MTM gyűjteményében van kettő Szócs József által kinevelt ex lárva példány is, valamint a rendezés folyamán egy Buschmann F. által gyűjtött és behelyezett egyed.

Új adat – New data: Szigetszentmiklós, 1959.VII.25. (2 ex), leg. Szócs J.; Mátra hegység, Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.VI.4., leg. Buschmann F., GP 21312 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM.

Megjegyzés – Comment: A többi Gyöngyös–Sár-hegyi példány [2003.VI.6., 2004.V.31. (2 ex), 2007.VIII.12., 2008.V.27., det. Ig. Richter] Buschmann F. magángyűjteményében maradt.

Coleophora sergiella Falkovitsh, 1979 – mátrai zsákosmoly

Mint a magyar fauna új tagját ismertette Szabóky (2004b) a gyöngyösi Sár-hegyről. Az említett helyről az óta több példány is előkerült (2003.VI.6., 2011.VI.4.,

2011.VIII.20., det. Ig. Richter), leg. & coll. Buschmann F.

Új adat – New data: Mátra hegység, Kékestető, 2008.VI.4., leg. Buschmann F., GP 18400 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM, amely a rendezés folyamán került be a nemzeti gyűjteménybe.

***Coleophora squamella* Constant, 1885 – pikkelyes zsákosmoly**

A magyar faunára új fajként Pastorális G. & Richter Iván (2011) ismertette a Vértesből, ahol a Csákberénynél található Bucka-hegyen gyűjtötték. Újabb adatközlés a *squamella* fajról az óta nem történt.

Új adat – New data: Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.VI.4., leg. & coll. Buschmann F., GP 19365 IgR, (♀), det. Ig. Richter.

***Coleophora acrisella* Millière, 1872 – dárdahegererágó zsákosmoly**

Gozmány (1956) Budapestről említi, a bizonyító példányok az MTM gyűjteményében megvannak. Az *acrisella* fajnévvel csak évtizedekkel később, Szabóky (2009) Pécselyről írott munkájában találkozhatunk.

Új adat – New data: Mátraháza, Tetves-rét, 2007.VII.18., leg. & coll. Buschmann F., GP 19871 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Esztergom, Kis Strázsa-hegy, 2012.VIII.5., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 20167 IgR, det. Ig. Richter; Inota, hétvégi házak, 2009.IX.10., leg. Szabóky Cs., GP 15976 IgR, (♀), det. & coll. Ig. Richter; Györszentiván, 2013.IX.1., GP 20492 IgR, (♀), leg. det. & coll. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: Szabóky Csaba szóbeli közléséből úgy tudjuk, hogy Szentendrén, a Sági-tanyánál több példányát gyűjtötte, ezek adatai még publikálásra várnak.

***Coleophora fringillella* Zeller, 1839 – pontusi zsákosmoly**

A faunafüzetben Gozmány (1956) Budapestről és Celldömölkéről közli. Az MTM gyűjteményében azonban e lelőhelyeken kívül Kaposvárról ([1]949.V.24., leg. Pazsiczky S.) és Zalavár–Diás-szigetről (1950.V.10., leg. Kaszab Z. & Székessy V.) is van egy-egy példány. Újabb adatközlés a fajról szintén csak évtizedekkel később lát napvilágot: Szabóky (2009) Pécselyről, Buschmann (2012d) a Nagykáta és Tápióbicske közötti Felső-Tápió mellett található „Nyírfás-ártérről” közli.

Új adat – New data: Tápióság, Nagy-rét, 2012.VI.8. (1 ex), 2013.V.8. (7 ex), leg. Buschmann F., coll. MTM; ezeket a szerző a rendezés folyamán helyezte be az MTM gyűjteményébe.

Megjegyzés – Comment: A fajnak számos, azon a helyen és időben (Tápióság–Nagy-rét) gyűjtött egyede maradt Buschmann F. magángyűjteményében. Úgy tudjuk a fajt Szabóky Csaba is gyűjtötte Nyirádon, a borókásnyíresben.

Coleophora paramayrella Nel, 1993 – bronzfényű zsákosmoly

Mint a magyar fauna új tagját ismertették Buschmann & al. (2014a) Farmosról. Az óta több helyről és példányban is előkerült. Ezek közül fajképviseelőként kettő példány került az MTM gyűjteményébe: Mátra hegység, Nyírjes-bérc, 2007.VI.16., leg. Buschmann F., GP 21339, IgR, (♀), és Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.VI.4. leg. Buschmann F., GP 21333 IgR, (♂), – mindkettő det. Ig. Richter.

Új adat – New data: Mátra hegység, Mátrafüred–Menyecske-hegy, 2006.VI.20., GP 21340 IgR, (♀); Nyírjes-bérc, 2006.VII.3., GP 21341 IgR, (♀); Névtelen-bérc, 2009.VII.1., GP 21338 IgR, (♂); Gyöngyös, Sár-hegy, 2014.VI.13., GP 22550 IgR, (♂), valamennyi det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F.; Komló, Hasmány-tető, 2015.VII.5., GP. No. 3436 Fazekas I. (♂), leg., det. & coll. Fazekas I., utóbbi adat közlésre átengedését ez úton is köszönjük.

Coleophora aleramica Baldizzone & Stübner, 2007 – lóhererágó zsákosmoly

Szintén a magyar faunára új fajként került közlésre Buschmann & al. (2014a) részéről Csákberényből (leg. & coll. Ignác Richter) és Simontornyáról (leg. & coll. Szabóky Cs.). Újabban előkerült példányokról Szabóky számolt be Pilisborosjenőről (Teve-szikla) és a Gerecsében található Epölről (Szabóky 2014). A Buschmann F. által gyűjtött újabb példányokból kettő bekerült az MTM gyűjteményébe is. Adataik:

Új adat – New data: Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.VI.4. (2 ex), leg. Buschmann F., GP 21332 IgR, (♂) det. Ig. Richter, coll. MTM. További új adatok: Jászfelsőszentgyörgy, hajtai-tölgyes, 2009.VI.14., GP 21337 IgR, (♂); Nagykáta (Egreskáta), Bata-tanya, 2011.V.14., GP 21336 IgR, (♂); Jászberény, Ujerdő, 2008.VI.11., GP 21335 IgR, (♂), mindegyik det. Ig. Richter, leg & coll. Buschmann F.

Coleophora variicornis Toll, 1952 – cickafarklakó zsákosmoly

A magyar faunára új fajként került közlésre Buschmann & al. (2014a) részéről a „*frischella*”-fajcsoport hazai képviselőinek határozókulcsos ismertetése során, Pécs és Kaposvár előfordulással. Azóta újabb egyedek váltak ismerté faunánkban. Szabóky (2014) a soroksári Botanikus Kertben gyűjtött példányát már közölte:

Új adat – New data: Gyöngyös, Sár-hegy, 2014.VI.13. (3 ex), leg. & coll. Buschmann F., GP 22556 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: A *variicornis* faj magyarországi adataira az MTM vonatkozó gyűjteményrészében található kettő *hieronella*-példány (Pécs, leg. Issekutz László) ivarszervi vizsgálata során derült fény, a kaposvári egyed (leg. Pazsiczky S.) az *alcyonipennella*-k között volt megbújva. Szükséges azonban itt is újólag megjegyezni, hogy egészen Nuss & Stübner (2003) revíziós munkájáig a *variicornis* fajt a *hieronella* faj szinonimájaként tartottuk nyilván, tehát az említett két pécsi példány esetében nem téves határozásról van szó, csupán a *variicornis* valid fájja emelése nyomán előállott névváltozásról és átsorolásról. Fontosnak tartjuk még még azt is megemlíteni, hogy bár a Buschmann és munkatársai (2014a) által leírt és fotókkal bemutatott csápkülönbségek alapján meglehetősen biztonságos

elhatárolhatóak a *paramayrella*–*aleramica*–*variicornis* fajok egymástól, de biztos meghatározást csak az ivarszervi vizsgálat nyújt.

Coleophora betulella Heinemann, 1876 – nyírlakó zsákosmoly

Gozmány (1956) a fajt a faunafüzetben még zárójelben sem említi, és faunára újként sincs közölve. Ennek ellenére az ezredfordulót követő magyar faunalistákon szerepel (Fazekas 2002, Szabóky & al. 2002), vélhetően Karsholt & Razowski (1996) európai „checklistája” nyomán. Az MTM gyűjteményében ugyan van egy példány Szabóky Csaba révén, és szintén van egy példány Pastorális Gábor külön tárolt gyűjteményében, de ezek az adatok máig publikálatlanok.

Új adat – New data: Darány, temető, 1979.VI.25., leg. Szabóky Cs., GP 20945, IgR, (♀), det. Ig. Richter, coll. MTM; Örkény, 2007.V.12., leg. Pastorális G., det. Z. Tokár, coll. MTM, Pastorális-gyűjtemény. Azóta újabb előfordulás vált ismertté; Szentmártonkáta, Gicei-hegy, 2011.VI.16., leg. & coll. Buschmann F., GP 19873 IgR, (♀), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: A *C. betulella* morfológiai alapon nem vagy alig választható el az *ibipennella* és *zelleriella* fajoktól, megbízható determinációt csak az ivarszervi vizsgálat szolgáltat.

Coleophora mareki Tabell & Baldizzone, 2014 – Marek zsákosmolya

Tudományra csak az elmúlt évben leírt faj (Tabell & Baldizzone 2014), amely közleményre Pastorális Gábor révkomáromi lepidopterológus kollégánk figyelt fel, és a *Tinea Hungarica* hasábjain ismertette a leírásban szereplő, Jaroslav Marek cseh lepidopterológusról elnevezett új faj magyarországi paratípus-adatokat is (Isaszeg és Kerekegyháza, lásd Pastorális 2014). Ennek nyomán a vonatkozó, már előbb átrendeztet MTM-i gyűjteményrészt ismételt vizsgálatnak vetettük alá, és a *serpylletorum*–*chamaedriella* fajok közül a következő *mareki* példányok kerültek elő:

Új adat – New data: Budapest, Hársbokor-hegy, 1952.VII.24. (1 ex), VII.31. (3 ex), leg. Bajári E., GP 22637 IgR, ♂, és GP 22638 IgR, ♀; Budapest, Hársbokor-hegy, 1953.VII.7. (1 ex), leg. Gozmány L., GP 22635 IgR, (♀); Budapest, Tétényi-fennsík, 1970.VII.13., leg. Szócs J. (e.l.), GP 22622 IgR, (♂), 1970.VIII.8., leg. Szócs J. (e.l.), GP 22621 IgR, (♀); Csepel, [1]920.VI.5., leg. Schmidt A. (2 ex, e. larva), GP 22623 IgR, (♀); Csepel, [1]917.VII.1., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva), [1]917.VII.4., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva), GP 22624 IgR, ♂, VII.5., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva), VII.9., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva), [1]920.VII.24., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva), [1]937.VII.16., leg. Uhrik-M. T. (1 ex, e. larva); Ócsa, Nagy-erdő, 1952.VIII.19., leg. Szócs J., GP 22628 IgR, (♀). A jelenkori gyűjtésekből Buschmann F. számos *chamaedriella* és *serpylletorum* egyedét helyezett be az MTM Coleophoridae gyűjteményébe. Ezek közül az Esztergom–Strázsa-hegy, 2013.VII.10. (6 ex), leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., GP 22634 IgR, (♂); Gyöngös–Sár-hegy, 2003.VI.6. (1 ex), 2005.VII.14. (1 ex), 2006.VII.25. (1 ex), 2007.VII.8. (3 ex), GP 22639 IgR, (♂), 2008.V.27. (2 ex), 2008.V.30. (1 ex), (GP 22633 IgR, ♂), 2011.VIII.5. (5 ex), (GP 22640 IgR, ♂), utóbbiak leg. Buschmann F., det.

Ignác Richter (coll. MTM) bizonyultak *mareki* példányoknak. További *mareki* előfordulási adatok: Györszentiván, 2011.VI.25.; Örkény, 2012.VI.18., GP 21960 IgR, leg., det. & coll. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: „Elterjedt déli faj, mely Iraktól Törökországon keresztül Dél-Európa szerte (Görögország, Balkán- félsziget, Macedónia, Horvátország, Olaszország, Szardínia) előfordul. Közép-Európában egyelőre csak Ausztriában, Csehországban, és Magyarországon gyűjtötték.” – írta Pastorális (2014). Az eddigi hazai adatokból [Esztergom (Strázsa-hegy), Budapest (Hársbokor-hegy, Tétényi-fennsík), Csepel, Ócsa (Nagy-erdő), Isaszeg, Örkény, Kerekegyháza, Gyöngyös (Sár-hegy)] az tűnik ki, hogy a *mareki* az ország középső részén eléggé elterjedt. Feltehető, hogy a meleg, száraz, jobbára homokos élőhelyeket preferálja, és a neki megfelelő élőhelyeken gyakori lehet, de bizonyára az ország más részein is előfordulhat (lásd például Györszentiván), és szimpatikus a *serpylletorum* – *chamaedriella* fajokkal. Ez annál is inkább valószínűnek látszik, mert az említett két faj között egyazon helyen és időpontban gyűjtött egyedek között volt a legtöbb *mareki* példány (Budapest–Hársbokor-hegy), és feltehetően tápnövényi elkülönülés sincs a szóban forgó fajok között. A Buschmann F. magángyűjteményében lévő főként jászági, tápió-vidéki, és „elő-mátrai” (sár-hegyi) *serpylletorum* és *chamaedriella* példányok vizsgálata folyamatban van, és valószínűleg más gyűjteményekben is rejtőzhetnek *mareki* példányok.

***Coleophora flaviella* Mann, 1857 – sárga zsákosmoly**

A fajt Gozmány (1956) nem említi a faunafüzetben. Hazai előfordulásáról csak Baldizzone révén van tudomásunk (Baldizzone, 1983), aki Gozmány László közreműködése mellett az MTM *Coleophora*-anyagát átvizsgálta. A fajjal kapcsolatos közlés hazai periodikában eddig csak Pastorális & Szeőke (2011) Vértesszécskéről írott munkájában található (Csákberény–Bucka-hegy).

Új adat – New data: Az MTM gyűjteményében három *flaviella* egyed volt: Isaszeg, 1951.VII.7., leg. Issekutz L., PG 6725 Bldz, (♀); Pécs, 1954.VI.27., leg. Balogh I., PG 7236 Bldz, (♂), mindkettő det. G. Baldizzone, és egy példány Gyöngyös, 1959.VI.24. cédulával, az ott évekig működött fénycsapda anyagából. A 2014-es gyűjteményrendezés folyamán további egy példány került elő a *congeriella* faj egyedei közül: Budapest, Sváb-hegy, [18]98.VI.5., leg. Uhrik-M. T., GP 21713 IgR, (♂), det. Ig. Richter, és Buschmann F. a gyűjteményéből egy Esztergom–Strázsa-hegyi példányt helyezett be; GP 21271 IgR, (♀), det. Ig. Richter, coll. MTM. További *flaviella* adatok: Esztergom, Strázsa-hegy, 2013.VII.10., leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., GP 21276 IgR, (♀); Gánt-Gránás, Sziklás-út, 2010.VII.13., leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., GP 21270 IgR, (♂), det. Ig. Richter, mindkét példány coll. Buschmann F.

***Coleophora caelebipennella* Zeller, 1839 – szalmagyopár-zsákosmoly**

Gozmány (1956) a faunafüzetben Budapestről és Vörsről említi, az MTM gyűjteményében azonban csak Csepelről (2 ex) és a Szőcs József által Újszentmargitán

gyűjtött egyed van (Szócs 1977c); a vörösi bizonyító példány hiányzik. Csak évtizedek elteltével Szabóky (2009) ismerteti újra a fajt Pécselyről, majd Buschmann (2012d) a Tápió-vidékről írott munkájában, a nagykáta Cseh-dombról.

Új adat – New data: Vértes hegység, Gánt-Gránás, 2010.VII.13. leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., coll. Buschmann F.

Coleophora cracella Wallot, 1835 – bükkönyaknázó zsákosmoly

A faunafüzetben Gozmány (1956) Budapestről, Szócs (1981a) a Hármashatár-hegyről említi. Ezek bizonyító példányai az MTM gyűjteményében megvannak. Balogh Imre a Bükkben gyűjtötte (Felsőtárkány), az adatot azonban nem közölte (Balogh 1967a,b). Hosszú csend után Szabóky (1999) Jósvalfőről, majd a Naszályból említi (Szabóky 2010). Buschmann (2003a) a Mátra Múzeum gyűjteményével kapcsolatban számos helyről közli a Jászságból és a Mátra hegységből, a meghatározásai azonban felülvizsgálatra szorulnak; a „*cracella*” név alatt ott besorolt példányok valószínűleg több faj képviselőit tartalmazza.

Új adat – New data: Felsőtárkány, 1967.VI.24. leg. Balogh I., GP 19999 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM; Gyöngyös, Sár-hegy, 2001.VI.10., (1 ex), leg. & coll. Buschmann F., GP 21735 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Jósvalfő, 1989.VII.7., leg. Pastorális G., det. J. Marek, coll. Z. Tokár.

Coleophora glaseri Toll, 1961 – Glaser zsákosmolya

A faj csak évekkel a faunafüzet (Gozmány 1956) megjelenése után lett leírva. Hazai előfordulására Baldizzone MTM-gyűjteményi revíziója nyomán derült fény, ennek alapján került fel az európai „check-listára” (Karsholt & Razowski, 1996), majd onnan az ezredforduló magyar faunalistáira (Fazekas 2002, Szabóky & al. 2002). Az említett listákon történt feltüntetésen kívül hazai publikációban *glaseri*-adat még nem látott napvilágot, ezért az MTM gyűjteményében meglévő négy példány adatát is közöljük:

Új adat – New data: Bükk-hg., Szépasszony-völgy, 1960.VII.3., leg. Reskovits M., PG 7271 Bldz, (♂), det. G. Baldizzone; Kaposvár, 1948.VII.2., leg. Nattán M., GP 21268 IgR, (♂); Kaposvár, [1]948.VII.21., GP 20921 IgR, (♂), [1]951.VI.27., GP 21273 IgR, (♀), det. Ignác Richter, mindkét példány leg. Pazsiczky S., coll. MTM. Több évtized eltelte után: Esztergom, Strázsa-hegy (kőbánya), 2013.VII.10., leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., GP 21269 IgR, (♀), det. Ig. Richter, coll. Buschmann F.

Coleophora laricella (Hübner, 1817) – vörösfenyő-zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben lelőhely megadása nélkül csak annyit közöl: „... az ország középső részén találták”; Szócs (1977c) ugyanezt ismétli meg. Konkrét adatközlés egyedül Buschmann (2005b) tollából látott napvilágot, miután a soproni „Tolvaj-árokban” Szabóky Csabával lefolytatott közös gyűjtés példányaiból a Mátra Múzeum gyűjteményében elhelyezett három példányt (Buschmann 2005b).

A 2014-es rendezés előtt az MTM gyűjteményében tíz *Coleophora laricella* példány volt. Ezek között kettő Bükk hegységi egyed is, amelyet Ács & Szabóky (1993) nem közölt a Bükki Nemzeti Parkról (BNP) írott munkájukban. Az alábbiakban közre adjuk az MTM-i gyűjteményben jelenleg található 22 példány adatát:

Új adat – New data: Budapest, 1897.V.14. (4 ex), leg. Uhrík-Mészáros T., [1] 916.IV.26. (2 ex), leg. Uhrík-M. T., [1]916.IV.28. leg. Uhrík-M. T.; Csepel, [18] 97.V.16., leg. Uhrík-M. T.; Bükk hegység, Tászkás-orom, 1981.VI.4., leg. Ács E., Sin K. & Ronkay L., GP 21103 IgR, (♂); Sopron, Tolvaj-árok, 2004.V.29. (6 ex), leg. Buschmann F. & Szabóky Cs.; Mátra hegység, Nyírjes-bérc, 2006.VI.16. (3 ex); Nyírjes-bérc–Szénégetők, 2008.VI.6. (2 ex), 2008.VI.9., leg. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Buschmann F. magángyűjteményében még számos Sopron–tolvaj-árok és Mátra hegység–nyírjes-bérci egyed maradt. Személyes tapasztalat: ahol nagyobb számú vörösfenyő-ültetvények vannak, ott a *Coleophora laricella* faj időnként tömegesen rajzik.

Coleophora tamesis Waters, 1929 – lápréti zsákosmoly

A faunafüzetben Gozmány (1956) Pécelről és Simontornyáról közli, a példányok az MTM gyűjteményében megvannak. Később Gozmány Ágasegyházán gyűjtötte (Gozmány & al. 1985b), majd Petrich (2001) a sárvíz-menti szikésekről közölte. A faj egyéb publikált hazai adatáról nincs tudomásunk. Az MTM gyűjteményében a következő helyekről vannak még példányok, amelyek már a faunafüzet (Gozmány 1956) megjelenése után, Pazsiczky Sándor, Szócs József és Tallós Pál gyűjteményei révén kerültek be:

Új adat – New data: Kaposvár, [1]952.VI.17. (2 ex), leg. Pazsiczky S., GP 674 & det. Gozmány L., GP 20973 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Zamárdi, töreki-láp, 1953.VII.28., leg. Szócs J., det. Gozmány L.; Szakonyfalu, 1956.VI.9., leg. Tallós P., GP 1031 & det. Gozmány L., coll. MTM.

Megjegyzés – Comment: Petrich Károlytól egyetlen *Coleophora* példány sincs az MTM-ben. Gyűjteménye Komlóra került, ahol valószínűleg a sárvízi *tamesis* példány is ma még megtalálható.

Coleophora alticolella Zeller, 1849 – szittyótermés zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben az *alticolella* fajt a *taeniipennella* Herrich-Schäffer, 1855 szinonim neveként ismerteti, ezt azonban később Baldizzone vizsgálatai nyomán korrigálja (Gozmány 1985a). Az *alticolella* eddig ismert publikált lelőhelyei: Pázmánd, Zsidó-hegy (Petrich 1988); Vértes hegység, Csákberény–Bucka-hegy (Pastorális 2000); Nagykáta, székesrekeszi legelő (Buschmann 2012d). Az MTM gyűjteményében csupán két *alticolella* példány volt, ezek adatai a következők:

Új adat – New data: Szakonyfalu, 1956.VI.14., leg. Tallós P., PG 6743 Bldz, (♀); Újszentmargita, 1974.VI.4., leg. Sin Katalin, PG 2717 Bldz, (♂), mindkettő det. Baldizzone. A 2014-ben végzett gyűjteményrendezés folyamán Buschmann F. kettő, általa gyűjtött mátrai példányt helyezett be; Mátra hegység, Névtelen-bérc, 2009.VII.1., GP 16019 IgR, (♂), 2011.VI.29. GP 19413 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

További *alticolella* adatok Buschmann F. gyűjteményéből: Mátra hegység, „Galya”, Nyírjes-bérc, 2007.VI.19., GP 21305 IgR, (♂), 2009.VII.11., GP 16018 IgR, (♂); Kékestető, 2007.V.28., GP 16027 IgR, (♂); Gyöngyös, Sár-hegy, 2010.VI.11., GP 16121 IgR, (♂); Nagykáta, székesrekeszi legelő, 2009.VIII.25., GP 16141 IgR, (♂), valamennyi det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Az *alticolella* és *taeniipennella* fajok méretben, színben és rajzolatban igen hasonlóak, és más fajokkal is könnyen összetéveszthetők. Biztos faji azonosításhoz az ivarszervi vizsgálat elengedhetetlen.

Coleophora salinella Stainton, 1859 – sziksófű-zsákosmoly

Sem a faunafüzetben, sem a később összeállított magyar fajjegyzékben (Gozmány 1956, 1968) nem szerepel a *salinella* faj, és a szerző a nevezéktani változásokat közlő korrekciós munkájában sem ejt szót róla (Gozmány 1985a). Az európai „checklistára” (Karsholt & Razowski 1996) feltehetően a Szócs József által Dinynyésen talált és sikeresen kinevelt példány alapján került fel (MTM-gyűjtemény!), ahonnan átvették az ezredforduló elején megjelent hazai listák (Fazekas 2002, Szabóky & al. 2002), ám a példány adata a szakirodalomban eddig még nem került nyilvánosságra. A *salinella* fajról közlés csak Buschmann (2012d) Tápió-vidéki dolgozatában jelenik meg először, aki azon a vidéken többfelé gyűjtötte. Közülük három példányt elhelyezett az MTM gyűjteményében is.

Új adat – New data: Dinnyés, partszegély, 1973.VII.23. (e.l.), leg. Szócs J; Jászberény, Hajta-mocsár TVT., 2004.VIII.9. (2 ex), leg. Buschmann F., GP 9226 és 9277 ZT, (2 ♀), det. Z. Tokár; Nagykáta, székesrekeszi szikes legelő, 2011.VII.17., leg. Buschmann F., GP 19380 IgR, (♀), det. Ig. Richter, coll. MTM. További előfordulási adatok Buschmann F. gyűjteményéből: Szentmártonkáta, székesrekeszi legelő, 2004.VIII.24., GP 9221 ZT, (♂), det. Z. Tokár; Nagykáta, székesrekeszi legelő, 2009.VIII.18., GP 19442 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Jászberény borsóhalmi-rét, 2009.VIII.27., GP 19443 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Farnos, sziki-tanösvény, 2011.VIII.2., mind coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: A Szentmártonkátától egészen Nagykátáig húzódó székesrekeszi legelő közepe táján keresztül vezető dűlőút a közigazgatási határ, a lelőhelycédulák közötti településnév-különbségek tehát az szerint vannak, hogy a dűlőút mikor melyik oldalán folyt le a gyűjtés.

Coleophora obscenella Herrich-Schäffer, 1855 – csillagőszirózsa-zsákosmoly

A hazai irodalomban sokáig tévesen *virgaurea* Stainton, 1857 fajként volt számon tartva; ezen a néven találjuk a faunafüzetben (Gozmány 1956) és a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP) faunáját bemutató tanulmányban is (Gozmány & al. 1985b). A fajnak egyéb publikált adata nem ismeretes. Az említett forrásokban közölt Ócsa és Tompa lelőhelyeken kívül a következő helyekről vannak még példányok az MTM gyűjteményében:

Új adat – New data: Budafok, [1]917.VIII.1., [1]917.VIII.20., leg. Uhrik-M. T. (e.l.); Budakeszi, Hársbokor-hegy, 1952.VIII.9., leg. Kovács L., GP 572

Gozmány L.; Kelebia, tópart, 1951.VII.31. (3 ex), leg. Gozmány L. Újabb példány csak a közelmúltban került elő: Györszentiván, 1999.IX.14., leg. Pastorális G., det. & coll. Z. Tokár.

Megjegyzés – Comment: Az ezredforduló után rendszeresen megjelentetett, javított és kiegészített magyar névjegyzékekben a *C. virgaurea* Stainton, 1857 fajnév tévesen a *C. obscenella* Herrich-Schäffer, 1855 faj szinonimájaként szerepelt. A faji kérdések úgy tűnik nyugvópontra jutottak, valójában mindkettő önálló faj. Jóllehet vannak néhol átfedések az elterjedésükben, biztosnak látszik, hogy a *virgaurea* csak a környező országok magasabb, általában 1000 m fölötti hegyein él (pl. Magas-Tátra), és Magyarországon nem fordul elő annak ellenére, hogy mindkét fajnak tápnövénye a *Solidago virgaurea* (= *S. virga-aurea*) és egyes *Tripolium* (= *Aster*) fajok. Következésképp minden eddig *Coleophopra virgaurea*-ként közölt ismertetés a *C. obscenella* fajra vonatkozik, amelynek nem szinonimneve a *C. virgaurea*.

Coleophora squamosella Stainton, 1856 – seprencelakó zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben *erigerella* Ford, 1953 néven Simontornya és Gönc lelőhelyekről ismerteti, a bizonyító példányok az MTM gyűjteményében megvannak. Újabb adatközlés a fajról csak Pastorális (2000) Vértes hegységi dolgozatában, majd Buschmann (2012d) tápió-vidéki munkájában található.

Új adat – New data: Jászberény, Újerdői homokterület, 2004.VII.25., GP 9236 ZT, (♂), det. Z. Tokár.

Megjegyzés – Comment: Jászberény déli határrészének homokos területe sem kialakulás-fejlődéstörténeti, sem genetikai értelemben nem része a Tápió-vidéknek – lásd Buschmann 2001a, 2001b.

Coleophora corsicella Walsingham, 1898 – korzikai zsákosmoly

Mint a magyar fauna új tagjáról számolnak be Gozmány & al. (1985b), a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP) lepkevilágát ismertető munkájukban, egy Kunadacson, mesterséges fényen gyűjtött példány alapján, amelyet Giorgio Baldizzone azonosított. Az MTM gyűjteményében a példány megtalálható, amely mellé a rendezés folyamán Ignác Richter további egy példányt ajándékozott. Az említett KNP-i adaton kívül (Gozmány & al. 1985) egyéb közlés a fajról ismereteink szerint hazánkban eddig még nem látott napvilágot.

Új adat – New data: Bélmegyer, Fáspuszta, 2013.V.8., leg. & det. Ig. Richter, coll. MTM. További *corsicella*-adatok: Vértes hegység, Csákberény, Bucka-hegy, 2007.IV. 29., Gp 11193 ZT, (♂), leg., det. & coll. Z. Tokár; Györszentiván, 2013.IX.1., GP 21473 IgR, leg. det. & coll. Ig. Richter; Vászoly, Öreg-hegy, 2014.V.22., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 22265 IgR, det. Ig. Richter, lásd Ignác Richter: www.coleophoridae.bluefile.cz

Coleophora chrysanthemii Hofmann, 1869 – margaréta-zsákosmoly

A magyar fauna új tagjaként ismertette Fazekas (2001b) Dombóvár–Gunarasról, majd újabb példányairól ugyanonnan számol be (Fazekas & Schreurs 2010). Egyéb

publikált adatai nincsenek, jöllehet az MTM gyűjteményében van egy tarhosi, fénycsapda által gyűjtött egyed, amely mellé Buschmann F. egy Jászberény–újerdői példányt helyezett be.

Új adat – New data: Tarhos (fcs), 1959.VII.20., GP 20943 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Jászberény, újerdői homokterület (fcs), 2008.VII.17., coll. MTM. További kettő Jászberény–újerdői példány 2008.VII.13., GP 11058 ZT, det. Z. Tokár; 2010.V.4., GP 16133 IgR, det. Ig. Richter, valamint egy Gyöngyös, Sár-hegy, 2011.VII.12., GP 19373 IgR, det. Ig. Richter, Buschmann F. gyűjteményében maradt.

Megjegyzés – Comment: A Jászberény–Újerdő homokterületi adatok arra engednek következtetni, hogy a *chrysanthemii* fajnak nem lehet egyedüli tápnövénye a *Tanacetum (Chrysanthemum) corymbosum*, mert az arrafelé egyáltalán nem terem, viszont annál gyakoribb a homoki pipitér (*Anthemis ruthenica*).

Coleophora riffelensis Rebel, 1913 – keskenyszárnyú zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben még *fischeri* Toll, 1950 néven és csak a Budaörs melletti Csiki-hegyekből említi, majd Szabóky (1982a) Fenyőfőről közli. Jöllehet Szabóky tanulmányából nem olvasható ki, de igen valószínű, hogy arról az egyedekről emlékezett meg, melyeket az ott éveken át munkálkodott néhai Tallós Pál gyűjtött, s amelyek halála után az MTM-be kerültek. Ezeket Tallós egyetlen napon s feltehetően fénycsapda segítségével gyűjtötte, és Gozmány László határozta meg (GP 957, 958, 1028; det. Gozmány L.). Egyéb adatközlés a fajról a hazai szakirodalomban nincs, de az MTM gyűjteményében az említettek kivül még kettő helyről van egy-egy példány:

Új adat – New data: Ágasegyháza, 1956.VIII.1., leg. Gozmány L., PG 4870 Bldz, (♀), det. G. Baldizzone; Nagykovácsi, Nagy-szénás, 1970.VI.27., leg. Szelényi G., GP 19993 IgR, (♂), det. Ig. Richter. További adatok a *riffelensis* fajról: Nagykáta, Erdőszőlő, homokbuckás 2009.VII.30., GP 19329 IgR, (♂), det. Ig. Richter, conf. J. Tabell; Farnos, homokbuckás, 2010.VI.29. (2 ex), GP 16089 IgR, és GP 16076 IgR, (♂♂), det. Ig. Richter, conf. J. Tabell; Szentmártonkáta, Gicei-hegy, 2014.IX.5., GP 22522 IgR, det. Ig. Richter, conf. J. Tabell, leg. & coll. Buschmann F.; Bugac, 2000.IX.2. (♀), leg. Pastorális G., GP 12084 Bldz, det. G. Baldizzone, coll. Z. Tokár; Szigetmonostor, Merzsán, 2014.VII.18., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 22254 IgR, det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: Szelényi Gusztávtól csupán az itt említett egyetlen *Coleophora* példány van az MTM vonatkozó gyűjteményrészében. A *riffelensis*-t Buschmann (2012d,) nem közölte a tápió-vidéki dolgozatában, mert a példányok akkor még vizsgálaton voltak.

Coleophora kyffhusana Petry, 1898 – homoki fátyolvirág-zsákosmoly

A magyar fauna új tagjaként közli Szabóky, Tokár & Pastorális (2007) egy Jászberény, Hajtai TVT, Halasi tanyáknál gyűjtött példány alapján. Azóta újabb előfordulási adatokról csak Buschmann (2012d) számol be a Tápió-vidékről írott

munkájában, de konkrét adatok ismertetése nélkül. Az MTM-i gyűjteményrendezés során négy *C. kyffbusana* példány került behelyezésre Buschmann Ferenctől:

Új adat – New data: Esztergom, Strázsa-hegy, 2013.VII.10. (3 ex), leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., köztük egy GP 20755 IgR, (♀); és Farnos, erdei fenyves, 2010.VI.29. (1 ex), leg. Buschmann F., GP 16115 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM. További *kyffbusana* adatok: Jászberény, újerdői homokterület (fcs), 2006.VII.10. det. Z. Tokár; Farnos, homokbuckás erdei fenyves, 2008.VII.11., GP 10744 ZT, det. Z. Tokár; Nagykáta, Nyírfás-ártér, 2010.V.1., GP 16138 IgR, det. Ig. Richter; Nagykáta, Cseh-domb, 2010.VIII.8., GP 16107 IgR, det. Ig. Richter; Nagykáta, Erdőszőlő, homokbuckás, 2012.VI.19., GP 19340 IgR, det. Ig. Richter; Esztergom, Strázsa-hegy, 2013.VII.10. (2 ex), leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., közülük egyik GP 21322 IgR, (♀), det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F., valamint Győrszentiván, 2011.IV.20., VI.25. (2 ex), 2012.IV.27., VIII.25. GP 171571 IgR, (1 ex ♀), GP 18438 IgR, (1 ex ♂), Örkény, 2014.V.9., leg. det. & coll. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: Mivel a Tápió-vidéken a *kyffbusana* eléggé elterjedt és egyes helyeken gyakori faj, az elmúlt években számos példány került egyes kollekták gyűjteményébe, adataik ismertetésétől itt eltekintünk.

Coleophora thymi M. Hering, 1942 – kakukkfűrágó zsákosmoly

A faj hazai előfordulását Szócs (1973) közli az általa Budaörsön gyűjtött két példány alapján. Ezek az MTM gyűjteményben megvannak. Hosszú idő elteltével Pastorális (2001) a Vértes hegységből ismerteti, amelynek bizonyító egyede az MTM-ben külön tárolt Pastorális-gyűjteményben található. Hazai közleményben egyéb adat a fajról eddig még nem látott napvilágot.

Új adat – New data: Gerecse hegység, Epöl, Kőszikla, 2008.VIII.30., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 20293 IgR, det. Ig. Richter⁽¹⁾; Mátra hegység, Gyöngyös, Sár-hegy, 2002.VIII.27., leg. & coll. Szabóky Cs., det. Z. Tokár, 2004.VIII.20., leg. Szabóky Cs., GP 16709 IgR, det. & coll. Ig. Richter; Sár-hegy, 2013.VIII.18., leg. & coll. Buschmann F., GP 19373 IgR, det. Ig. Richter.

Coleophora ramosella Zeller, 1849 – fehér csápú zsákosmoly

Hazai előfordulását szintén Szócs (1973) közli először a magyar faunában, de még *albicornis* Benander, 1936 néven, Ócsáról. A példányt Gozmány László gyűjtötte (1952.VII.8.) az ócsai Nagy-erdőben (coll. MTM), de van egy Baldizzone által meghatározott publikálatlan fenyőfői egyed is a gyűjteményben. A faj újabb adatáról csak évtizedek elteltével Buschmann (2012d) számol be a tápió-vidéki munkájában.

Új adat – New data: Fenyőfő, 1956.VII.7-8., leg. Tallós P., PG 6739 Bldz, (♂), det. G. Baldizzone, coll. MTM; Fenyőfő, 1979.VII.21., leg. & coll. Szabóky

(1) www.coleophoridae.bluefile.cz

Cs., GP 8749 ZT, (♂), det. Z. Tokár; Paks, Cseresnyés-láprét, 2012.VII.18., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 20180 IgR, det. Ig. Richter ⁽²⁾; Örkény, 2014.V.24., GP 21579 Igr, (♂), leg. & coll. Ig. Richter; Szentmártonkáta, Nyírfás-ártér, 2009.VI.9., leg., det. & coll. Buschmann F.

Coleophora frankii Schmidt, 1886 – sédkender-zsákosmoly

Első publikált hazai lelőhelyeit Szőcs József munkái révén ismerhettük meg Törökbálintról (Szőcs 1977c), de a nevelés valószínűleg nem járhatott sikerrel, mert erről a helyről nincs tőle bizonyító példány az MTM-be került *frankii* faj egyedei között. Ott csak négy, Budaörs–Dögtemető lelőhelycédulás, réti őszirózsán (*Galatella sedifolia*, = *Aster sedifolius*, = *Aster punctatus*) nevelt ex lárva egyed (Szőcs 1977b, 1981a), valamint a Sin Katalin által Hortobágyon gyűjtött kettő (HNP., Újszentmargita) példány (Szabóky 1981b) van. A fajról újabb ismertetés csupán Szabóky (2012) tollából ismeretes, aki a budapesti Sas-hegyen gyűjtötte két példányát.

Új adat – New data: Csákberény, Bucka-hegy, 2007.V.11.; Békéscsaba, 2013.V.8., GP 20511 IgR, 2014.V.10., leg. det. & coll. Ig. Richter, továbbá Mátra hegység, rudolftanyai-útelágazás, 2011.VII.16., leg. Buschmann F., GP 19393 IgR, (♂), det. Ig. Richter; Gyöngyös, Sár-hegy, 2013.VIII.18., leg. Buschmann F., GP 20757 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. Buschmann F.

Coleophora inulae Wocke, 1876 – peremizsaknázó zsákosmoly

Eddigi ismert publikált lelőhelyek: Mosonmagyaróvár (Gozmány 1956), Csévharaszt (Szőcs 1984), de az MTM gyűjteményében a rendezés alkalmával nem találtunk egyetlen példányt sem. A faj újabb előfordulási adatait az említettek óta csak Szabóky (2009) közli Pécselyről, és Fazekas Dombóvárról (Fazekas & Schreurs 2010).

Új adat – New data: Tápióság, Nagy-rét, 2014.VII.25., leg. & coll. Buschmann F., GP 22540 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: Egy másik, ugyanott és ugyanakkor gyűjtött példány: coll. Ignác Richter.

Coleophora tanacetii Mühlig, 1865 – varádicsaknázó zsákosmoly

Gozmány (1956) a faunafüzetben Kaposvárról ismertette. Az MTM gyűjteményében viszont egyetlen *tanacetii* példány sincs, és nincs a pécsi Janus Pannonius Múzeumba került Nattán-féle gyűjteményben sem (Szabóky, 1983). Így még azt sem tudjuk, hogy a két neves kaposvári lepkész közül Pazsiczky Sándor vagy Nattán Miklós gyűjtötte-e a magyar faunalistán máig szereplő *tanacetii* faj jelenleg ismeretlen helyen lévő (vagy elpusztult?) egyedét. A faunafüzeti közlés (Gozmány 1956) óta eltelt évtizedekben a fajról hazai közleményben nem történt újabb ismertetés.

Új adat – New data: Jászberény, újerdői homokterület 2009.VI.8. (fcs), GP

(2) www.coleophoridae.bluefile.cz

16042 IgR, (♂), det. Ig. Richter; 2010.VI.12. (fcs), GP 16132 IgR, (♀), det. J. Tabell; Jászfelsőszentgyörgy, hajtai tölgyes, 2010.VI.13., leg. Buschmann F., GP 16143 IgR, (♀), det. J. Tabell, coll. Buschmann F. Gerecse hegység, Epöl, 2009.V.21., leg. Szabóky, GP 20246 IgR, det. Ig. Richter (lásd Ignác Richter: www.coleophoridae.bluefile.cz).

Megjegyzés – Comment: Szabóky Cs. & Kutassy Gy. (2013) Epöl és környéke lepkefaunája c. dolgozatában a *Coleophora tanacetii* – vélhetően egyszerű kifelejtődés okán – nem került említésre.

Coleophora bornicensis Fuchs, 1886 – közép-európai zsákosmoly

Mint a magyar fauna új tagját ismertette Szabóky (2014) a Mátra hegységből (Sirok, Nyírjes-tó), és a közép-európai zsákosmoly magyar nevet adta neki. Németországból leírt faj, hozzánk legközelebb Szlovákiából ismert. Szárnyfesztávolsága 11–12 mm. Alapszíne világosbarnabarna, felső szegélyén fehéres csíkkal, az erek is kissé világosabbak; a szárnyfelület fényes. Hátulsó szárnya sötétbarna. Testrészei az alapszínnel egyezők, csápja világosbarna, végig sötétben gyűrűzött. A lárva a gilisztaűző varádics (*Tanacetum vulgare*) virágjával táplálkozik, zsákja virágtörmelékes csőzsák.

Új adat – New data: Nagykáta, erdőszőlői homokbuckás, 2009.VII.29., leg. & coll. Buschmann F., GP 16057 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: Igen érdekes és rendkívül ellentétes a Szabóky Csaba által gyűjtött siroki példány, és a nagykátaai egyed gyűjtési helye közötti mikroklímatis és növényzeti különbség. Utóbbi egy nyílt, egykori szőlők helyén keletkezett degradált homokpuszta, elborítva *Asclepias syriaca* és *Ambrosia artemisiifolia* tömegeivel. Szintén tömeges rajta a mezei üröm (*Artemisia campestris*) és a kései szegfű (*Dianthus serotinus*), különböző fajú nyárfaligetekkel és elszaporodott bálványfával (*Ailanthus altissima*), akácligetekkel és zöld juharral (*Acer negundo*), lásd Buschmann 2012d, p. 412–413.

Coleophora albicans Zeller, 1849 – feketeürömlakó zsákosmoly

A faunafüzetben (Gozmány 1956) még *artemisiella* Scott, 1861 fajként zárójelben közli. Első hazai említését a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP) lepidopterológiai faunakutatását összegző munkában találjuk (Gozmány & al. 1985b), Fülöpházáról (Szívós-szék), amelyből az Ócsa, Nagy-erdői adat kimaradt, de a bizonyító példány az MTM-ben megvan. Újabb előfordulásról az óta is csak Petrich számolt be, aki Nadapon, a Csúcsos-hegyen gyűjtötte (Petrich 1988), és még szintén *artemisiella* Scott, 1861 néven közölte.

Új adat – New data: Ócsa, Nagy-erdő, 1952.VIII.19., leg. Gozmány L., GP 210, GL, det. rev. G. Baldizzone; Esztergom, Strázsa-hegy, 2013.VII.10., leg. Buschmann F. & Szabóky Cs., GP 20797 IgR, (♀), det. Ig. Richter, coll. MTM. További adatok: Gyórszentiván, 2011.VI.25. (1 ex); Örkény, 2012.VI.18., GP 18618 IgR, (♀), 2013.VII.6., GP 20532 IgR, (♂), leg., det. & coll. Ig. Richter; Szentmártonkáta Gicei-hegy, 2011.VI.16. (4 ex), leg. & coll. Buschmann F.,

közöttük az egyik GP 19861 IgR, (♂), det. Ig. Richter.

Megjegyzés – Comment: A fajt Buschmann (2012d) nem közli a tápió-vidéki dolgozatában, a példányok akkor még vizsgálaton voltak.

Coleophora tyrhaenica Amsel, 1952 – görög zsákosmoly

Hazai előfordulásáról csak Baldizzone révén van tudomásunk (Baldizzone, 1983), aki Gozmány László közreműködésével az MTM *Coleophora*-anyagát átvizsgálta. Ezt a *tyrhaenica*-adatot később Gozmány & al. (1985b) dolgozatában vizsontlátjuk, a Kiskunsági NP faunájának ismertetése során. Egyéb adatközlés a fajról a hazai szakirodalomban nem található. Az MTM gyűjteményében öt publikálatlan *tyrhaenica* példány van, adataik a következők:

Új adat – New data: Fót, Somlyó-hegy, 1951.VIII.1., leg. Issekutz L., GP 304 GL, det. rev. G. Baldizzone; Tompa, Zsíroskúti-erdő, 1951.VIII.1. (2 ex), leg. Gozmány L., GP 19931 IgR, (♂) és GP 21095 IgR, (♀), det. Ig. Richter; Ágasegyháza, 1952.VII.27. (2 ex), leg. Gozmány L., PG 4877 Bldz, (♀), det. G. Baldizzone, és GP 20001, IgR, (♀), det. Ig. Richter. További új adat: Jászberény, újerdői homokterület 2004.VII.25. (fcs), GP 9249 ZT, (♂), det. Z. Tokár, coll. Buschmann F.; Örkény, 2015.VIII.6. (2 ex), GP 23411 IgR, (♂) és GP 23409 IgR, (♀), leg., det. & coll. Ig. Richter.

Coleophora bucovinella Nemes, 1968 – délvidéki zsákosmoly

Első hazai adatát Szabóky (1998) közli egy Pastorális Gábor által gyűjtött példány alapján: Csákvár, Zöld-völgy. Két évvel később Pastorális (2000) jelzi Csákerényből, a Bucka-hegyről. Mindketten még *albilineella* Toll, 1960 néven; a Vértes hegység lepkefaunáját összefoglaló munkában (Pastorális & Szeőke 2011) csak ezek az adatokat ismétlődnek: coll. MTM, Pastorális-gyűjtemény. Buschmann (2012d) a tápió-vidéki Egreskátáról, még szintén *albilineella* néven, konkrét adatok nélkül említi. A *bucovinella* faj egyéb publikált hazai adatáról nem tudunk. Az MTM *Coleophoridae* gyűjteményrendezése folyamán a meghatározatlan és besorolatlan anyagban előkerült egy példány Simontornyáról, és Buschmann F. is behelyezett egy Sár-hegyen fogott egyedre.

Új adat – New data: Simontornya, 1920.V.31., leg. Pillich F., GP 21732 IgR, (♂); Gyöngyös, Sár-hegy, 2010.VI.15., leg. Buschmann F., GP 16167 IgR, (♂), det. Ig. Richter, coll. MTM. További adatok: Villányi hegység, Szársomlyó, 2001.V.13., leg. & coll. Szabóky Cs., GP 8592 ZT, (♂), det. Z. Tokár; Győrszentiván, 2012.IV.27., GP 18437 IgR, Örkény, 2012.VI.18. (4 ex), leg., det. & coll. Ig. Richter. Nagykáta (Egreskáta), Bata-tanya, 2009.V.11., GP 16178 IgR, (♂); Jászberény, Újerdő, erdei fenyves, 2010.VI.23., GP 16162 IgR, (♀), VI.27. (2 ex), GP 16159 IgR, (♂); és 16169 IgR, (♂), det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: A fajnév helyesen *bucovinella*, és nem „*bucovineella*”. Szintén azon fajok közé tartozik, amelyek a hazai közleményekben eddig rendszeresen *albilineella* Toll, 1960 (=„*bucovineella*” Nemes, 1968) néven voltak publikálva

(Szabóky & al. 2002; Szabóky 1998; Pastorális 2000, 2007, 2012, Buschmann 2012d.), vagy fordítva: „*bucovineella*“ Nemes, 1968 = *albineella* auct. (sic!) néven (Pastorális & Szeőke 2011, Pastorális 2011). Azóta bizonyossá vált, hogy két önálló, valid fajról van szó (vö. pl. a 2006-ban megjelent Baldizzone et al. *Coleophora* fajokat felsoroló világ-katalógusával), bár a legtöbb internetes fórumon ez még nem került frissítésre. Az *albineella* elterjedése úgy tűnik, nem éri el Magyarországot. Nálunk tehát nem az *albineella*, hanem a *bucovineella* Nemes, 1968 faj él, a fentebb ismertetett közleményekben szereplő „*albineella*“ nevek és adatok ezért mind *bucovineella*-ként értendők.

Coleophora saponariella Heeger, 1848 – szappanfűgyökér-zsákosmoly

A faunafüzetben Gozmány (1956) Sopronból és Budapestről említi, de ezekről a helyekről nincs bizonyító példány az MTM-ben. Később Szócs József az előzőek ismétlése mellett Szigetszentmiklósról közli (Szócs 1977c, 1981a). Az MTM gyűjteménye öt, Szócs által sikeresen kinevelt szigetszentmiklósi példányt őriz, 1958.VIII.3.(2 ex), 1959.VII.23., 1959.VII.28., 1959.VIII.4. dátumokkal. A hazai szakirodalomban csak hosszú idő eltelte után lehet újra a *Coleophora saponariella* faj nevével találkozni Buschmann (2012d) munkájában, a Farnos környéki szikes rétekről említve, de konkrét adat közlése nélkül. Ezt most pótoljuk:

Új adat – New data: Farnos, sziki tanösvény, 2007.VIII.15., GP 19888 IgR, (♀). További *saponariella*-adatok: Tápióság, Nagy-rét, 2012.VI.8., GP 19342 IgR, (♀); 2012.VII.27., GP 19973 IgR, (♀); 2012.VIII.5., GP 19343 IgR, (♀), det. Ignác Richter, leg. & coll. Buschmann F.

[***Coleophora musculella*** Mühlig, 1864 – szegfűragó zsákosmoly]

A faunafüzetben Gozmány (1956) Budapestről közli, Szócs (1977c) pedig a Nagykovácsi Nagyszénás hegyről is, de az MTM gyűjteményében egyetlen *musculella* példány nincs(!). Azóta a fajt egyedül Buschmann (2012d) említette a tápió-vidéki dolgozatában, de a későbbi ivarszervi vizsgálatok során bebizonyosodott, valamennyi e néven közölt egyed téves határozás volt, a példányok mind a *niveistrigella* Wocke, 1877 faj képviselői.

Új adat – New data: Nincs.

Megjegyzés – Comment: Annak ellenére, hogy a *musculella* faj a magyar névjegyzékben továbbra is szerepel, hazai előfordulása bizonyító példány hiányában megkérdőjelezhető. Gozmány (1956) és Szócs (1977c) közlése óta a tévesen határozott Buschmann-közlés kivételével az elmúlt fél évszázadban adat a fajról még nem látott napvilágot, és gyűjtött, de publikálatlan példányról sincs tudomásunk.

Coleophora paripennella Zeller, 1839 – egyszínű zsákosmoly

A faunafüzetben Gozmány (1956) által jellemezett és Simontornyáról említett „*paripennella* Z.” fajnév nem erre a fajra, hanem a *violacea*-ra vonatkozik, amelyet akkoriban tévesen tartott „*paripennella*”-ként számon mind a hazai, mind a

nemzetközi szakirodalom. Az MTM gyűjteményében G. Baldizzone által végzett revideáló vizsgálatok során azonban az *alcyonipennella* egyedei közül előkerült egy valódi *paripennella* példány is Szakonyfaluról. Ezt az adatot ellenben eddig senki nem publikálta. Lényegében tehát a valódi *paripennella* Zeller, 1839 faj publikációs háttér nélkül szerepelt molyfauna nyilvántartásunkban, ami különösen a magyar nevek vonatkozásában okozott zavarokat. A *paripennella* fajra eddig csak Szabóky & Kutassy (2013) Epöl és környéke lepkefaunájáról írott munkájukban található utalás, de a konkrét adatot nem közölték.

Új adat – New data: Szakonyfalu, 1956.VI.14-15., leg. Tallós P., GP 6745 Bldz, (♂), det. G. Baldizzone, coll. MTM; Gyöngyös, Sár-hegy, 2014.V.2., leg. & coll. Buschmann F., GP 22554 IgR, (♂), det. Ignác Richter.

Megjegyzés – Comment: A *violacea* és *paripennella* fajok között a morfológiai különbség elsősorban az, hogy a *violacea* kisebb (9–11 mm) és zömökebb, szélesebb szárnyú, szürkés árnyalatú sötét barnászöld, gyakran ibolyás fényel, hátulsó szárnyának alsó szegélye csónak alakúan íves; feje szürkés sötétbarna, csápjai szintén, utolsó egynegyede piszkosfehér. Ajaktapogatója felgömbülő, második íze sárgásbarna, végén kis pamaccsal, csúcsíze rövid; hátulsó lábpárjának lábszára a felső részében szürke. A *paripennella* nagyobb (11-13 mm) faj, keskenyebb és nyújtottabb szárnyú, alapszíne zöldes sötétbarna némi ibolyás csillogással, hátulsó szárnya igen keskeny, alsó szegélye egyenes. Feje megnyúlt, rásimuló, fénylő pikkelyzettel, csápjja sötétbarna, fogazottan elálló pikkelyzetű, utolsó egynegyede tiszta fehér. Ajaktapogatója kissé ferdén egyesnesen előréll, egyszínű sötétbarna, a második íz végén kis szőrpamacsot visel; az alapszín, a keskenyebb szárnyak és az egyszínű ajaktapogató meglehetősen biztonságosan elválasztja a *violacea* fajtól. A *paripennella* rendkívül hasonlít még az *alcyonipennella* és *frischella* fajokhoz is de azok átlag sárgásabb és fényesebb zöldek, elülső szárnyaik csúcsi részei pedig réz- vagy bronzvörös színben csillognak. A *violacea* tápnövényei a *Rosaceae* család egyes fajaiból áll (*Crataegus*, *Prunus*, *Malus*, *Pyrus*, *Potentilla*, *Rubus* stb.), a *paripennella* pedig elsősorban bogáncsféléken (*Caardus*, *Cirsium*, *Centaurea*, *Serratulella* stb.) fejlődik ki. Ellentétben a *violacea* lebenyes zsáklyával, a *paripennella* fajnak csőzsáklya van. Tekintettel ezekre a tényekre, a mindenféle rajzolatától mentes *paripennella* faj eddigi, „vonalkás zsákosmoly“ nevét elvetjük, és helyette az egyszínű zsákosmoly magyar nevet kapja.

Coleophora niveistrigella Wocke, 1877 – fátylvirág-zsákosmoly

A faunafüzetben Gozmány (1956) Budapestről és Kecskemétről említi, Szőcs (1977c) ezt megismétli. A fajról adatot az óta csak Szabóky (1994b) közölt a Vértes hegységéből; Csákberény, Bucka-hegy. Igen érdekes, hogy a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP) lepkefaunájának ismertetéséből (Gozmány & al. 1985b) ez a faj kimaradt, és az MTM gyűjteményében sincs Kecskemétről példány. Ott csak Pável János kettő budapesti, Gabrieli György egy rákospalotai, és Uhrík-Mészáros Tivadar nyolc csepeli példány van, amelyek mellé Buschmann F. három egyedet

helyezett be a Tápióság–Nagy-réti és Nagykáta–erdőszőlői homokbuckásokon gyűjtött példányaiból.

Új adat – New data: Örkény, 2008.V.31., leg. Pastorális G., det. Z. Tokár, coll. MTM. Gyórszentiván, 2011.IV.20., GP 17974 IgR, 2014.IV.24., leg., det. & coll. Ignác Richter. Buschmann F. gyűjteményi példányai: Jászberény, újerdői homokterület (fcs), 2004.VII.25.; Farnos, homokbuckás erdei fenyves, 2008.VII.11.; Nagykáta, Cseh-domb, 2004.VIII.18.; 2007.VIII.24. (2 ex); 2012.VIII.18.; Nagykáta, erdőszőlői homokbuckás, 2009.VII.30. (2 ex); 2012.VI.19. (6 ex); Szentmártonkáta, Gicei-hegy, 2007.VIII.7.; Szentmártonkáta, Nyírfás-ártér, 2007.VIII.21.; Szentmártonkáta, székesrekeszi-legelő, 2011.VIII.15.; Tápióság, Nagy-rét, 2012.VI.8.; VI.18.; VI.20.; VI.29.; VII.20. (2 ex), valamennyi leg., det.& coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Buschmann (2012d) e fajt közölte tévesen „*musculella*”-ként.

Coleophora preisseckeri Toll, 1942 – erdeifenyő-zsákosmoly

A faunafüzetben a fajt (Gozmány 1956) Budapestről és Kecskemétről (Nagynyír) közölte; lásd még Gozmány & al. (1985b) kiskunsági faunamunkáját is. Kecskemétről nincs bizonyító példány az MTM gyűjteményében, a „budapestiek” pedig Hársbokor-hegyiek (leg. Gozmány L. és Kovács L.). Ezen kívül van még egy-egy példány Pécsről és Ohatról, Buschmann F. pedig a gyűjteményrendezés során három Sár-hegyi példányt helyezett be. Irodalmi közlés a *preisseckeri* fajról az előzőeken kívül csupán Petrich (1988) révén van Sukoróról, egyéb adata nem ismeretes a hazai szakirodalomban.

Új adat – New data: Pécs, Főiskola, 1957.VI.20., leg. Balogh I., GP 1043 GL, det. Gozmány L.; Ohat, Nagy-erdő, 1951.V.25., leg. Gozmány L., GP 583, GL, det. Gozmány L.; Gyöngyös, Sár-hegy, 2005.V.22., 2009.VIII.7. GP 16058, IgR, (♂), 2013.VIII.18., leg. Buschmann F., coll. MTM. Továbbá *preisseckeri* adatok: Gyöngyös–Sár-hegy, 2008.V.27., GP 16117 Igr, (♂); 2010.VIII.12. (2 ex), 2013.VIII.18. (5 ex), GP 20756 Igr, (♂), det. Ig. Richter, leg. & coll. Buschmann F.

Megjegyzés – Comment: Úgy tudjuk, Szabóky Csaba is gyűjtötte a Sár-hegyen (leg. & coll. Szabóky Cs.). Mivel az utóbbi években igyekeznek az ott tájidegenek mondott fenyőféléket „eltüntetni”, e munkálatok miatt a *preisseckeri* és más fenyőféléken élő lepkefajok a Sár-hegyről rövidesen el fognak tűnni.

Köszönet – Acknowledgement: A szerzők ez úton is köszönetet mondanak Pastorális Gábornak (SK–Komárno) a javítási javaslatokért és kiegészítésekért, a szerzők közötti nyelvi és szakmai közvetítésért, Fazekas Imrének (H–Pécs, Regiograf Intézet), a tanulmány szerkesztéséért és megjelentetéséért, továbbá a *C. paramayrella* faj általa gyűjtött egyének közlésre átengedéseért.

Irodalom – References

- Ács E. & Szabóky Cs. 1993: The lepidoptera fauna of the Bükk National Park. – [in:] Mahunka, S. (ed): The fauna of the Bükk National Park I. – Hungarian Natural History Museum, Budapest, p. 186–220.
- Baldizzone G. 1983: Records of the Lepidoptera of Greece based on the collections of G. Christensen and L. Gozmány: III., Coleophoridae (Contribuzioni alla conoscenza dei Coleophoridae, XXXII). – *Annales Musei Goulandris* **6**: 207–248.
- Baldizzone G. 1988: Nuove sinonimie nel genere Coleophoridae Hübner (VI). Contribuzioni alla conoscenza dei Coleophoridae. LII. (Lepidoptera). – *Revista Piemontese di Storia Naturale* **9**: 121–135.
- Baldizzone G., van der Wolf, H. W. & Landry J.-F. 2006: Coleophoridae, Coleophorinae (Lepidoptera) – In: World Catalogue of Insects 5. Apollo Books, Stenstrup, 215 p.
- Balogh I. 1967a: A Bükk-hegység lepkefaunájának kritikai vizsgálata I. – *Folia Entomologica Hungarica* **20** (1): 95–165.
- Balogh I. 1967b: A Bükk-hegység lepkefaunájának kritikai vizsgálata II. – *Folia Entomologica Hungarica* **20** (2): 521–588.
- Buschmann F. (2001a): Jászberény és környékének növényvilága I. Természet- és növényföldrajzi viszonyok. – *Tisicum* XII. – A Jász-Nagykunszabolcs Megyei Múzeum Évkönyve, **12**: 27–48.
- Buschmann F. (2001b): Kiegészítés, revízió, valamint új fajok Jászberény és környéke nagylepkéinek ismeretéhez. – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis, Gyöngyös* **25**: 287–295.
- Buschmann F. 2003a: A Mátra Múzeum molylepke-gyűjteménye I. Micropterigidae – Gelechiidae. – *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* **27**: 267–287.
- Buschmann F. 2005b: Új microlepidoptera fajok a Mátra Múzeum gyűjteményében – *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* **29**: 173–175.
- Buschmann F. 2012d: A Tápió-vidék lepkefaunája (Lepidoptera) – Természetvédelem és kutatás a Tápió-vidéken – *Rosalia* **7**: 385–500.
- Buschmann F., Fazekas I. & Pastorális G. 2011b: Tizenhárom új molylepkefaj Magyarországról. [Thirteen new micro-moths in Hungary] (Lepidoptera: Tineidae, Elachistidae, Coleophoridae, Gelechiidae, Tortricidae). – *Microlepidoptera.hu* **3**: 3–13
- Buschmann F., Pastorális G. & Richter Ig. 2014b: Adatok a Magyar faunában új *Coleophora nigridorsella* Amsel, 1935 és néhány más ritka *Coleophora* faj magyarországi előfordulásához. The data for the new record of *Coleophora nigridorsella* Amsel, 1935 to the fauna of Hungary and to several other rare *Coleophora*-species occurring in the country. (Lepidoptera: Coleophoridae). – *Microlepidoptera.hu* **7**: 27–48.
- Buschmann F., Richter Ig. & Pastorális G. 2014a: A *Coleophora frischella* fajcsoport újabb képviselői Magyarországon. New species of *Coleophora* in the *frischella*-group from Hungary. – *Microlepidoptera.hu* **7**: 9–26.
- Fazekas I. 2001b: A *Coleophora chrysanthemii* O. Hoffmann, 1896 és az *Ancylosis roscidella* Eversmann, 1844) új molylepke fajok Magyarországon (Microlepidoptera: Coleophoridae, Pyralidae). – *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* **25**: 253–260.
- Fazekas I. 2002c: Systematisches und synonymisches Verzeichnis der Microlepidoptera Ungarns (Lepidoptera: Microlepidoptera). – *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* **26**: 289–327.
- Fazekas I. 2010a: *Coleophora alnifoliae* Barasch, 1934 and *Alucita palodactyla* Zeller, 1847 in Hungary (Lepidoptera: Coleophoridae & Alucitidae). – *e-Acta Naturalia Pannonica* **1** (2): 205–210.
- Fazekas I. & Schreurs A. 2010: Microlepidoptera Pannoniae meridionalis, VIII. Data to knowledge of micro-moths from Dombóvár (SW Hungary) (Lepidoptera). – *Natura Somogyiensis* **17**: 261–280.
- Gozmány L. 1956: Molylepkék II. Microlepidoptera II. – *Fauna Hungariae* XVI., **3**: 136 p.
- Gozmány L. 1968: Hazai molylepkéink magyar nevei (The Vernacular Names of Hungarian Microlepidoptera). – *Folia Entomologica Hungarica* **21**: 225–296.

- Gozmány L. 1985a: Nevezéktani és taxonómiai változások a Magyarország Állatvilága XVI. kötetének 2–7. füzetében (Molylepkék – Microlepidoptera). – *Folia Entomologica Hungarica* **46**: 41–55.
- Gozmány L., Herczeg É., Ronkay L., Szabóky Cs. & Vojnits A. 1985b: The Lepidopterous Fauna of the Kiskunság National Park. – [in:] Mahunka, S. (ed.) *The Fauna of the Kiskunság National Park I.* – Akadémiai Kiadó Budapest, pp. 246–299.
- Richter Ig. : www.coleophoridae.bluefile.cz – Richter Ignác (Malá Čausa – SK) nyilvános weboldala.
- Karsholt O. & Ratowski J. (eds.) 1996: *The Lepidoptera of Europe*. A distributional checklist. – Apollo Books, Stenstrup, 380 p.
- Nuss M. & Stübner A. 2003: *Coleophora variicornis* Toll, 1952 stat. rev. is a distinct species occurring in Central Europe (Coleophoridae). – *Nota lepidopterologica* **26** (1/2): 27–34.
- Pastorális G. 2000: Kiegészítő adatok a Vértes molylepke-faunájának ismeretéhez (Lepidoptera). – *Folia Entomologica Hungarica* **61**: 275–278.
- Pastorális G. 2001: Helyreigazítások és kiegészítések a Vértes molylepke faunájához (Lepidoptera). – *Folia Entomologica Hungarica* **62**: 381–382.
- Pastorális G. 2007: Magyarország területén előforduló molylepkefajok jegyzéke (Lepidoptera: Microlepidoptera). Checklist of the microlepidopteran fauna in Hungary. – *Natura Somogyiensis* **10**: 219–301.
- Pastorális G. 2010: Magyarország területén előforduló molylepkefajok (Microlepidoptera) jegyzéke (1.4) [A checklist of microlepidoptera (Lepidoptera) occurred in the territory of Hungary (version 1.4)]. – *e-Acta Naturalia Pannonica* **1** (1): 89–170.
- Pastorális G. 2011b: A Magyarországon előforduló molylepkefajok jegyzéke, 2011. A checklist of the Microlepidoptera occurring in Hungary, 2011. – *Microlepidoptera.hu* **3**: 37–136.
- Pastorális G. 2012: A Magyarországon előforduló molylepkefajok jegyzéke, 2012. A checklist of the Microlepidoptera occurring in Hungary, 2012. – *Microlepidoptera.hu* **5**: 51–146.
- Pastorális G. 2014: A *Coleophora mareki* Tabell & Baldizzone, 2014, *Scrobipalpula diffluella* (Frey, 1870) és *Epinotia nigristriana* Budashkin & Zlatkov, 2011 új fajok Magyarországon [*Coleophora mareki* Tabell & Baldizzone, 2014, *Scrobipalpula diffluella* (Frey, 1870) and *Epinotia nigristriana* Budashkin & Zlatkov, 2011 new species in Hungary] (Lepidoptera: Coleophoridae, Gelechiidae, Tortricidae). – *Tinea Hungarica*, No. 2014 (1): 1–3.
- Pastorális G. & Richter Iv. 2011: A *Nemapogon fungivorella* (Benander, 1939) és a *Coleophora squamella* Constant, 1885 új fajok Magyarországon [*Nemapogon fungivorella* (Benander, 1939) and *Coleophora squamella* Constant, 1885 new species in Hungary] (Lepidoptera: Tineidae, Coleophoridae). – *e-Acta Naturalia Pannonica* **2** (1): 49–52.
- Pastorális G., Szabóky Cs. & Tokár Z. 2000: Molyfaunisztikai újdonságok IV. – *Folia Entomologica Hungarica* **61**: 278–280.
- Pastorális G. & Szeőke, K. 2011: A Vértes-hegység molylepke kutatásának eddigi eredményei. [The summary of the research results of the micro-moths of Vértes Mountains] (Lepidoptera, Microlepidoptera). – *e-Acta Naturalia Pannonica* **2** (1): 53–100.
- Petrich K. 1988: Figyelemre méltó molylepkefajok a Velencei-tó környékéről. – *Folia Entomologica Hungarica* **49**: 232–235.
- Petrich K. 2001: A Sárvíz menti szikések lepkefaunisztikai feltárása. – *Folia Entomologica Hungarica* **62**: 398–413.
- Reskovits M. 1963: A Bükk-hegység lepkefaunája – *Folia Entomologica Hungarica* **16**: 1–62.
- Stübner A. 2007: Taxonomische Revision der *Coleophora frishella*-Artengruppe (Coleophoridae). – *Nota lepidopterologica* **30** (1): 121–172.
- Szabóky Cs. 1981b: A magyar molylepkefauna újdonságai. – *Folia Entomologica Hungarica* **34** (2): 275–277.
- Szabóky Cs. 1982b: A Dél-Dunántúl molylepkéi. Nattán Miklós molylepke-gyűjteménye (Lepidoptera). – *Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* **27**(1983): 15–35.
- Szabóky Cs. 1983: A barcsi borókás molylepkefaunája I. (Lepidoptera). – *Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat, Pécs*, **3**: 47–54.

- Szabóky Cs. 1984a: A bakonyi molylepke-kutatás újabb eredményei XV. – Kilencedik Bakonykutató Ankét – Bakonyi Természettudományi Múzeum Zirc, 44 p.
- Szabóky Cs. 1984b: Helyesbítések és újabb molylepkék a magyar faunában (Lepidoptera). – *Folia Entomologica Hungarica* **45**: 238.
- Szabóky Cs. 1994b: Adatok a Vértes lepkefaunájának ismeretéhez. – *Folia Entomologica Hungarica* **55**: 383–396.
- Szabóky Cs. 1998: Molyfaunisztikai újdonságok III. – *Folia Entomologica Hungarica* **59**: 305–308.
- Szabóky Cs. 1999: Microlepidoptera of the Aggtelek National Park.– [in:] Mahunka, S. (ed.): The Fauna of the Aggtelek National Park. Hungarian Natural History Museum, Budapest. p. 395–442.
- Szabóky Cs. 2004b: Molyfaunisztikai újdonságok VII. (Lepidoptera: Coleophoridae, Elachistidae, Gelechiidae, Tortricidae). – *Folia Entomologica Hungarica* **65**: 248–252.
- Szabóky Cs. 2009: Pécsely lepkéi (Lepidoptera) – *Folia Historico-Naturalis Bakonyiensis* **26**: 111–140.
- Szabóky Cs. 2010: A Naszály lepkéi. [The Lepidoptera fauna of Mt. Naszály (Hungary)]. – *A Naszály természetrajza. Rosalia* **5**: 657–741.
- Szabóky Cs. 2012: A budai Sas-hegy lepkéi (Lepidoptera). – *Rosalia* **8**: 479–531.
- Szabóky Cs. 2014: New data to the Microlepidoptera fauna of Hungary, part XVI. (Lepidoptera: Autostichidae, Coleophoridae, Gelechiidae, Gracillariidae, Pyralidae, Tortricidae). – *Folia Entomologica Hungarica* **75**: 173–182.
- Szabóky Cs., Kun A. & Buschmann F. 2002: Checklist of the Fauna of Hungary, Volume 2, Microlepidoptera. – Hungarian Natural History Museum Budapest. 184 p.
- Szabóky Cs., & Kutassy Gy. 2013. Epöl és környéke lepkefaunája. – *Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis* **30**: 101–136.
- Szabóky Cs., Tokár Z., & Pastorális, G. 2007: New data to the Microlepidoptera fauna of Hungary, part X. (Lepidoptera: Gracillariidae, Nepticulidae, Elachistidae, Coleophoridae, Gelechiidae, Tortricidae). – *Folia Entomologica Hungarica* **68**: 137–142.
- Szűcs J., 1973: Újabb molylepkék a magyar faunában. – *Folia Entomologica Hungarica* **26**: 155–164.
- Szűcs J. 1977b: A lepkehernyók természetes tápnövényei, III. – *Folia Entomologica Hungarica* **30**: 143–150.
- Szűcs J. 1977c: Lepidoptera – aknák és gubacsok – Fauna Hungariae XVI. **16**: 424 p.
- Szűcs J. 1981a: Angaben über die minierenden Motten aus Budapest und Umgebung. – *Folia Entomologica Hungarica* **34**: 209–220
- Szűcs J. 1984: Aknázómoly adatok a Duna–Tisza közéről. – *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* **9**: 69–73.
- Tabell J. & Baldizzone G. 2014: *Coleophora mareki* Tabell & Baldizzone, sp. n., a new coleophorid moth of the *serpylletorum* species-group (Lepidoptera: Coleophoridae). – *SHILAP Revista de Lepidopterologica* **42** (167): 399–408.